Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телеф.: BErgen 4-0237, 4-0807. Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 50. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го БЕРЕЗНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 50. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 1, 1952. VOL. LX.

СЕН. РИЧАРД Б. РОССЕЛ —КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА

Вашингтон. — Сен. Ричард Б. Россел, демократ зі стейту Джорджія, проголосив свою кандидатуру на найменування на президента. Він заявив, що рішився кандидувати в переконанні, що президент Труман не буде старатися за поновний вибір, одначе сказав теж, що буде йти самостійно, отже без огляду на те, яке становище займе през. Труман. Россел пригадав на свою працю для Демократичної партії в минулому, одначе він не виключив можливости зорганізування третьої партії перед виборами восені. З другого боку він не заперечив, що може прийняти кандидатуру на друге найвище становище на листі Демократичної партії, тобто віцепрезидента. Коли його запиталися, чи він буде кандидувати навіть тоді, як Демократична партія не наставить його кандидатом, або як президент Труман проголосить свою поновку кандидатуру, він сказав, що він ставить інтереси країни вище партійних інтересів і не буде підтримувати ні плятформи ні кандидата, що були б шкідливі для нації. Досі тільки сен. Естер Кіфовер з Теннесі проголосив свою кандидатуру на номінацію від Демократичної партії. През. Труман заявив, що він не оголосить своїх політичних аспірацій перед покінченням свого побуту на Флориді, тобто аж у квітні. За те на пресовій конференції він підніс заслуги губ. Адлай Стівенсона з Ілиной і сказав, що він міг би бути президентом.

На суді виявляють діяння комуністичного підпілля

Лос Анджелес. — На суді проти нового проводу Комуністичної партії описував колишній комуніст, а пізніший агент Федерального Слідчого Бюра, Джан Лаутнер, комуністичну сітку, складену для підпільного діяння. Вона придумана так, щоб не звертала на себе уваги влади ані громадянства і полягає у просяканні юній комуністами. Після обвинувачення комуністичних провідників у Ню Йорку Комуністична партія призначила 3,000 своїх членів, щоб вони потайки вписалися в члени робітничих організацій; щоб наперед встановити місця сховку для провідників партії і місця для складання писаних вісток для таємного порозуміння; дальше складання системи порозуміванння крізь радіо наперед у стейті Ню Йорк, а опісля в цілій країні. Лаутнер свідчив, що він знає це тому, що саме йому доручила партія скласти такі комунікаційні засоби в Ню Йорку в 1948 р. Іменем партії видавав йому доручення Роберт Тамсон, партійний провідник на стейт Ню Йорк. Після наради краєвого комітету партії літом 1949 р. в Ню Йорку він особисто передав інструкції для такого діяння Дороті Тілі Коннелі, що саме засідає тепер на лаві обвинувачених на суді у Лос Анджелес.

7,500,000 долярів на будову нового шпитального будинку

Ню Йорк. — Розпочали будову нового шпиталю, нового будинку — Медікал Саєнс Білдінг" — що коштуватиме сім і пів мільйона долярів, а його будова буде викінчена в 1953 році. Буде це осередок „Ню Йорк Юніверситі Бельвю Медікал Сентер" і стоятиме при Першій евеню між 30 і 32 вулицями. Це вже друга з черги будова великого проєкту, проголошеного в 1945 р., який коштом 32,000,000 долярів має поліпшити шпитальництво в Ню Йорку. Першу будову — Інституту Фізичної Медицини — відкрито в січні ц. р.

Потверджений присуд смерти на напасника на президента

Вашингтон. — Федеральний Апеляційний Суд потвердив присуд кари смерти, накладений судом першої інстанції на Оскара Колаза, порторіканського революціонера, за замордування поліційного сторожа Білого Дому. Колазо, разом з іншими спільниками, виконав замах на життя президента Трумана у Вашингтоні 1 листопада 1950 р., одначе не осягнув своєї цілі, тільки застрілив сторожа Білого Дому. Оборонець Колаза заявив, що внесе апеляцію до Верховного Суду.

Стримано видавання нових автомобілевих дозволів у стейті Ню Йорк

Олбені, Н. Й. — Комісар стейтових моторових возів видав наказ усім повітовим урядовцям, щоб вони стримали видавання поновних дозволів для шоферів від 1 березня. Такі дозволи вигасають з днем 1 травня. Розпорядження прийшло внаслідок відкриття, що яких 50,000 шоферів відновляють самі собі дозволи при допомозі підроблених блянкетів, підписуючи самі урядовців під новими зголошеннями. Таке поступовання уможливлює давній закон, який має свої, досі неспостережені недостачі. Комісар обіцює, що постарається запобігти дальшим надуживанням і після того проголосить, коли можна буде видавати нові дозволи.

ТРУМАН РОЗПОЧАВ КАМПАНІЮ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Вашингтон. — Президент Труман розпочав кампанію за збірку фондів на Американський Червоний Хрест, яка має принести $85,000,000. Він виголосив промову в радіо, закликаючи американців „до відповіді на поклик людства". Президент висловив високе признання для праці А.Ч.Х. як для воєнних цілей так і внутрі країни й прохав тільки ресурсів для праці для добра самих американців і їхніх сусідів. В тексті зазиву звертають на себе увагу такі слова президента: „Червоний Хрест це ваша організація. Вона злагоджує людські нещастя й терпіння вдома й по цілому світі. Вона виконує цю працю в вашім імені так, як би ви самі цього собі бажали". — Потім він пригадав, що жертви на А.Ч.Х. можуть бути складані не тільки грішми, але й кров'ю, бо кров рятує сотні тисяч хворих і покалічених людей від смерти. Труман згадав теж про свої поїздки по околицях, навіщених повінню, для яких А.Ч.Х. виасигнував $14.000.000. щоб прийти з допомогою 24,000 нещасних родин.

ТРИ ПОТУГИ НАКРЕСЛЮЮТЬ НОВИЙ ПЛЯН ДОГОВОРУ З АВСТРІЄЮ

Вашингтон. — Злучені Держави, Британія й Франція повідомили Москву, що вони приступили до накреслення нової пропозиції в справі миру з Австрією, щоб закінчити восьмирічну окупацію цеї країни. Три держави постановили покінчити з спротивом Росії щодо миру з Австрією. Вони не виявили свого найближчого кроку, одначе в дипломатичних колах говорять, що Західні країни запропонують Москві упрощений договір для забрання американських, британських, французьких і совєтських військ з Австрії. Заступники чотирьох держав не зійшлися ані разу на нараду від 15 грудня 1950 р. після того, як 258 спільних засідань не довели до порозуміння над австрійським договором. Коли вони розійшлися, тоді вже 48 точок умови вже були обговорені, а залишилося ще п'ять до вирішення. Австрія, як твердять три потуги, давно бажає собі покінчення окупації і з цією думкою погоджуються Західні аліянти. Вони пригадують, що на підставі умови Чотирьох Потуг в Москві з 1943 р., Австрія має бути звільнена від німецького панування й признана вільною незалежною країною. Найновішу заяву проголошено водночас у Вашингтоні, Лондоні й Парижу.

„Українці в довгій мандрівці"

„Українці в довгій мандрівці" — це заголовок кореспонденції Асосіейтед Прес з Мюнхену, Німеччина, надрукованої в Ню Йорк Таймсі з 29-го лютого. В ній дослівно сказано: „Американському окружному судові тут сьогодні сказано, що бійців українського анти-большевицького резистансу висилається пішки із Совєтського Союзу на відпочинок до Західної Німеччини. 24-літній Григорій Ціпера, обвинувачений в участі намаганого вбивства українського емігрантського генерала Діомеда Гулая, зізнав у своїй власній обороні, що він прийшов до Німеччини 12-го листопада м. р. після дэо-місячної мандрівки з Карпатської України через Чехословаччину. Ціпера заявив, що він був членом Української Повстанської Армії. Ціпера сказав, що він дістав 10 німецьких марок ($2.85) від свого військового шефа на найконечніші видатки, заки він міг нав'язати контакт з різними осередками українських втікачів в Західній Німеччині. „Наша організація має все" — заявив він з гордістю" — закінчує свою інформацію про „довгу мандрівку українців" агенство Асосіейтед Пресс.

Вісімнадцятка врятувалася скоком з літака

Сидній, у Новій Шкотії. — Тут сталася „щаслива" катастрофа двомоторного американського військового літака Сі-47, що летів з літовища Вестовер, Масс., до своєї бази Торбей в Нюфаундленд. Силна сніговія та брак газоліни змусили літак до причалу коло міста Сидні в Канаді. Та лід, що зростав коло пропелера, і стовідсоткова темінь змусили керівника лету зарядити, щоб усі пасажири вискакували при помочі парашутів. Між 18 пасажирами тільки один сержант, Роберт А. Редінґер, знав з практики, як стрибати з парашутом з літака. Він допоміг ужити парашутів усім пасажирам і членам залоги, які щасливо зіскочили та причалили на землі в двомилевій віддалі — перший від останнього. Між ними є тільки легко поранені. Літак летів із жахливим ревом над містом Сидні, якого мешканці зривалися з ліжок та вибігали на вулиці, не знаючи, що діється. Літак знайшли в підміськім лісі.

Новий генеральний губернатор Канади почав урядування

Оттава. — Вінсент Массі, введений в урядування як перший генеральний губернатор канадського роду. При обнятті влади він заявив, що втримуватиме традицію своїх попередників на цьому становищі. Досі він був канцлером університету Торонто. При кінці святочних церемоній, які сягають ще перед-конфедераційних часів, новий генеральний губернатор склав трикратну присягу, а після того він висловив прихильність для королеви Елисавети II., яку він, як генеральний губернатор, представляє в Канаді. З нагоди обняття влади, часописи згадують, що його брат, Реймонд Массі, це театральний актор.

Каже, що третя війна виграна

Ню Йорк. — Третя війна вже покінчена й перемога віднесена на полях Невади, де випробовано нові тактичні роди атомової зброї, заявив науковий репортер щоденника „Ню Йорк Таймс" Вилйем Л. Лоренс, промовляючи на річнім курсі для вчителів, улаштованім видавництвом щоденника й при співпраці нюйоркської шкільної ради. Лоренс це єдиний журналіст, що брав участь у детонації першої атомової бомби в Лос Аламос, Н. М., а потім у скиненні бомби на Наґасакі в Японії. Для умотивування свого твердження про третю війну, він ужив таких арґументів: „Третя Світова війна неможлива, а тому, що ми її зробили неможливою, то вона вже й виграна". Це треба завдячувати винаходові тактичної атомової зброї, „прикроєної наче на замовлення відповідно до потреби й вжитку". Ці винаходи „зневтралізують ефективно переважаючу людську силу тоталітарних країн". Коли зброю виробити у великій кількості, тоді вона дуде чинником, що відстрашує від третьої війни, твердив доповідач. Коли його запитали, чи Росія не може теж мати тактичної атомової зброї, Лоренс відповів: „Навіть, якщо б ми дали їй усе на тарелі, то вона не зможе зрівнятися з нами, бо не має відповідно талановитих і вишколених технічних сил". Він думає, що Совєти виробляють одну-дві атомові бомби річно і то для пропаґанди.

Торговельні кораблі беруть участь у воєнних вправах

Рим. — На Середземному морі продовжуються найбільші досі воєнні вправи аліянтської фльоти, в яких бере участь понад 200 американських, британських, французьких та інших союзницьких кораблів. Вчора до участи в маневрах приступили теж і торговельні кораблі, як два великі конвої, що вирушили з африканських портів, намагаючись прорвати „ворожу бльокаду". Вправами командує американський адмірал Роберт Карні, головний командант аліянтських збройних сил в Південній Европі.

● **В Арґентіні нема комуністів** — заявив арґентінський амбасадор д-р Іполіто Паз на обіді Арґентінського Комітету Пан-Американського Товариства в Ню Йорку. Він сказав, що арґентінці „не цікавляться комуністами".

ЗМОВНИКИ ПРОТИ ЛЮДСТВА

Грецька поліція в Атенах випроваджує із судової залі 29 комуністичних шпигунів і зрадників, що за юдині совєтські серебреники намагалися промостити Сталінові шлях в ту вільну країну. На суді вони виявили загально відомий факт, що такі самі змовники проти людства виконують за гроші накази Кремля теж і в інших вільних країнах.

ПОЧАЛИСЯ НАРАДИ В СПРАВІ НІМЕЦЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗБРОЇ

Бонн, Німеччина. — Аліянтські і німецькі представники почали тут серію конференцій, метою яких є розроблення відповідних плянів для виконання постанов Ради Атлантійського Пакту в Лісбоні відносно продукції амуніції і зброї в Німеччині. Німці зі свого боку видвигають при цій нагоді теж справу „відмолодження" німецької цивільної оборони, включно з протиповітряною. Розмови натрапляють на деякі трудноші, бо німецькі промисловці, заробляючи багато в розвинених або відновлених інших ділянках індустрії, не виявляють охоти переставляти теперцю індустрію знову на воєнну продукцію. При цьому теж заважує загальна німецька нехіть до ремілітаризації. Німецькі представники пропонують, щоб теж в ділянці цивільної оборони створити загально-европейську систему, як її твориться у військовій обороні. Аліянти поінформували німецький уряд, що він вже не тільки не мусить нищити колишні протиавіяційні схоронища, але навпаки, може їх відбудовувати і ремонтувати. Відносно продукції зброї виявилося, що колишні головні центри продукції дозволеної аліянтами малої зброї лежать переважно в совєтській зоні Німеччини і тому в Західній Німеччині треба буде творити нові. Рівночасно з цими розмовами німецький уряд докладає багато зусиль, щоб здобути загальну підтримку населення в цій новій акції.

Внутрішні непорозуміння в Індії

Райкот, Індія. — Змагання нової Індії упорядкувати внутрішні відносини в цій країні, зустрічають спротив „старорежимних" чинників, які в обороні давніх феодальних відносин, не вагаються навіть схопитись за зброю. Показником цього є випадки в західньо-індійській провінції Саураштра, де на 24.000 квадратових милях панують 222 магараджі й правителі, з яких кожний тримається своїх власних законів у своїй — „державі". Британська влада прихильно ставилась до цих місцевих державок, яких число доходило до 900 й з яких кожна мала окремі права, податки й адміністрацію.

Так, напр., один дрібний правитель наложив податок для закупу одного слона. — Цей слон вже давно не живе, але податок все ще збирається Також збираються багато податки за прадавніми зразками, які тепер не мають ніякого оправдання.

Широко знаний в Індії, поставлений поза законом, Блупат, та його криваве панування, в обороні шкідливих пережитків в Саураштрі, приносить багато турбот новій центральній владі Негру.

На сумлінні кривавого Блупата є вже біля восьмидесять душогубств. Проте, як заявляють компетентні чинники, боротьба з ним утруднена, бо він має поважну підтримку серед щонайменше десяти відсотків населення Саураштри. Його прихильники добачають в ньому середньовічного „багарватія" себто „мандрівника нетрями". „Багарватії" колись були виразниками протесту проти несправедливості, були чимсь подібним до наших запорожців або гайдамаків. Особливо підтримують Блупата великі земельні властителі, — що бачать, впровадженням нового устрою, кінець свого панування над населенням Саураштри.

Другий виступ Б. Максимовича на Бродвею

„Борис Максимович, український пяніст, що минулого травня виступав перший раз в Тавн Гол, вернувся до тої самої залі минулого четверга з трудною програмою" — пише Ню Йорк Таймс у перших словах своєї довшої критичної рецензії. На ту „трудну програму" склалися твори таких світових композиторів, як Шумана, Шопена та Ліста, як теж Стравінського та Скрябіна. Окремо відзначено перше виконання на Бродвею чотирьох прелюдій українського композитора Левка Ревуцького. Критика підкреслює, що „тим разом пяніст був у кращій формі" та „справляв враження пяніста доброго смаку і порядної техніки, а більша частина програми була грана в такий спосіб, що приносить мистцеві честь". „Геральд Трібюн" пише про Максимовича як „доброго пяніста" з „добре здисциплінованою технікою і дискретною та добре передуманою інтерпретацією".

Між публікою можна було бачити невелике число тих українців, що завжди раді слухати добру музику.

НОВА КРИЗА ФРАНЦУЗЬКОГО УРЯДУ

АСАМБЛЕЯ ВІДМОВИЛА ДОВІР'Я В СПРАВІ ПІДВИШКИ ПОДАТКУ; УРЯД ПРЕМ'ЄРА ФОРА ПІШОВ У ВІДСТАВКУ

Париж. — Уряд прем'єра Едґара Фора подався в п'ятницю вранці у відставку, бо Національна Асамблея відмовила йому довір'я в справі вимаганої підвишки податків на 15%, призначених на оборону. Це вже друга криза французького уряду в цьому році. Прем'єр Фор домагався довір'я в справі збільшення всіх податків, потребуючи більше фондів на перебрані Францією нові зобов'язання відносно европейської оборони. Під час голосування було тільки 283 голоси в користь уряду і 309 голосів проти нього, що й спричинило кризу. Раніше величезною більшістю голосів ухвалено довір'я урядові в справі французької участи в европейській обороні та фінансування війни в Індо-Китаю. Технічно прем'єр Фор і його уряд не був зобов'язаний резиґнувати, але він рішився на цей крок, вважаючи, що без відповідної піддержки парляменту йому не пощастить здійснити перебрані зобов'язання. Нова криза, як і попередня, має виключно внутрішньо-політичний характер і в нічому не заторкує французьких міжнародних зобов'язань. Прем'єр Фор зголосив резиґнацію президентові Оріолеві і його резиґнація була прийнята. У французьких колах вважають, що теперішня урядова криза буде дуже трудна до розв'язання. Проти прем'єра Фора і його теперішнього уряду голосували комуністи і де-ґолісти, а з ними теж частина радикалів, народних республіканців і незалежних. В минулих днях у Франції були голоси про можливість створення національного союзу, в склад якого входили б всі національні партії за вийнятком комуністів, але соціялісти відмовилися від співпраці теж з де-ґолістами. Президент Оріол негайно почав переговори з провідниками партій в справі створення нового уряду. Фор був наймолодшим прем'єром в післявоєнній Франції. Його уряд протривав не цілих два місяці, вможливлюючи участь Франції в нарадах Організації Північно - Атлантійського Пакту в Лісбоні.

Безвиглядність „мертвої точки" на переговорах в Кореї

Токіо. — „Мертва точка", на якій зупинилися аліянтсько-комуністичні переговори в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї, не має в теперішній ситуації жадних виглядів на розв'язку, а з цим нема теж виглядів на швидке закінчення переговорів. Аліянтські представники катеґорично заявили, що вони не відступлять від своїх двох головних домагань щодо репатріяції полонених виключно на добровільній базі та щодо відкинення Совєтського Союзу із запропонованого комуністами складу невтральних представників, які мали б контролювати на території Кореї виконання постанов перемир'я. Комуністи зі свого боку обстоюють своє домагання, щоби репатріювати всіх полонених, без уваги на те, чи вони собі того бажають. В аліянтському полоні є коло 130,000 колишніх червоних вояків, тоді коли в комуністичному списку є тільки 11,000 аліянтських полонених. Зупиняючись на цих суперечностях, аліянтські і комуністичні представники узгідняли всі інші проблеми щодо полонених та їх виміни. На самому фронті приходило тільки до припадкових перестрілок льокального порядку. Натомість аліянтська авіяція з новою силою та з новими успіхами бомбардувала комунікаційні получення у ворожому запіллю. Ворожі літаки оминали повітряних боїв з аліянтськими літаками.

Атлі потвердив заяву Черчила щодо Кореї

Лондон. — Колишній лейбуристський прем'єр Англії, Клемент Атлі, потвердив у виступі в Палаті Громад заяву Черчила, що лейбуристський уряд в травні минулого року був погодився на американський плян щодо бомбардування Китаю, якщоб стаціонована там комуністична авіяція почала бомбардування аліянтських військ на фронті в Кореї. Атлі при цьому додав, що це не означало відхилення від генеральної лінії британської політики відносно Китаю. Це признання серіозно послабили становище Атлі як керівника лейбуристської опозиції та дало нові арґументи лівим елементам в самій Лейбуристській партії.

Грецькі адвокати оправдують шпигунів „несвідомістю"

Атени. — Великий процес проти 29 комуністичних шпигунів перед військовим трибуналом в столиці Греції добігає до кінця. Прокуратор департаменту військової юстиції домагався кари смерти для 12 обвинувачених, досмертного ув'язнення для 11 інших та рекомендував звільнення 6 останніх. Тепер почали свої виводи оборонці, намагаючись доказувати, що підсудні поповнили свої злочини з несвідомости та з незнання справжньої суті і цілей большевизму. Під час промов оборонців приходило до гострої реакції з публіки, головно з боку учасників війни проти комуністичних партизанів. Вирок суду буде проголошений правдоподібно вже в цю суботу.

НІМЕЧЧИНА СПЛАЧУВАТИМЕ ПЕРЕДВОЄННІ БОРГИ

Лондон. — Німецький представник на міжнародній конференції німецьких вірителів, Герман Абс, заявив, що Німеччина поробить максимальні зусилля для сплати своїх передвоєнних боргів, але що вона не зможе цього зробити без відповідного поширення німецької закордонної торгівлі. В конференції беруть участь представники 27 країн, які мають передвоєнні фінансові претенсії до Німеччини. Вона була скликана з ініціятиви Злучених Держав, Британії і Франції та має на меті встановити умови сплати передвоєнних німецьких боргів, які обраховується на загальну суму 2,668,200,000 долярів. — Більшість з цього припадає на німецькі передвоєнні вартісні папери. Американський представник заявив, що у випадку позитивної розв'язки та сплачення німецьких передвоєнних боргів, Злучені Держави не вимагатимуть від Німеччини звороту 2,000,000,000 долярів з усіх 3,200,000,000 дол., — вложених Злученими Державами в розвиток німецького господарства в окупаційних часах. Відповідні концесії в користь Німеччини заповіли теж Британія і Франція.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday'sissue (the Ukrainian Weakly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СУСПІЛЬНА ОПІКА

Редакційна стаття „Свободи", надрукована під цим заголовком в числі з 19-го лютого, заторкує без сумніву одне з найважливіших питань — обов'язків і потреб нашої американсько-української громади. Суспільна опіка над тими, що такої опіки потребують, це одна з найкращих прикмет модерного суспільства і один з найясніших променів в цих наших жорстоких часах. Було б зайво доказувати потребу такої суспільної опіки в нашій громаді і для нашої громади. Вона так само наявна, як наявні десятки і тисячі осіб нашої крови в цій країні та поза її межами, для яких така опіка рівнозначна з їхнім „бути чи не бути".

Було б несправедливо твердити, що в нас досі не було такої суспільної опіки. Навпаки, під кутом такої опіки велася досі левина частина цілого нашого громадського життя. Мільйони долярів, що їх мають наші люди в своїх забезпеченевих товариства, другі мільйони пожертв на найрізноманітніші допомогові цілі, завершені впродовж останніх сімох років направду імпозантною і могутньою акцією ЗУАДКомітету, все це ніщо інше, як тільки суспільна опіка. Отже, у нас є велике розуміння потреб і обов'язків такої опіки, найбільшим недомаганням якої могли бути досі радше її форми та деяка однобічність. Крім того, теж нові теперішні обставини, як нашої громади, так і нашого народу, вимагають дальшого поширення тих форм, вимагають відповідної системи і постійности, а не припадковости.

Загальні зариси нових форм нашої організованої суспільної опіки з'ясовано і обговорювано вже й на загальних зібраннях ЗУАДКомітету, і на спеціяльних зборах і в поодиноких громадах, зокрема у Филаделфії, де цю ідею вже практично здійснюється. При цьому ЗУАДКомітет завжди керується історичним підкладом всіх наших та інших громадських інституцій в цій країні. Кожна з цих наших інституцій мала завжди три головні прикмети: 1) служити конкретним потребам нашої громади; 2) допомагати нашим поневоленим братам на Рідній Землі стати її господарями і 3) кожна з тих інституцій базувалася виключно на добровільних пожертвах і добровільній праці громадян. В той спосіб і в таких цілях постали наші запомогові організації, постали наші церкви і народні доми та численні наші інституції і організації, що густою мережкою вкрили всі осередки українського поселення в цій країні. З цим розвитком виникла теж потреба двох наших центральних інституцій: Українського Конґресового Комітету, як головної громадської репрезентації, та Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, як харитативно-допомогової централі. Обі ці централі мають і здійснюють згадані напочатку головні свої завдання відносно нашої американсько-української спільноти та наших братів в Европі.

Змінені обставини кожночасно видвигають нові завдання, або підкреслюють існуючі. Це відноситься й до нашої суспільної опіки, яка тепер висувається на чоло наших харитативно-допомогових потреб.

Сьогодні було б важко подати точний плян такої суспільної опіки в цілій ширині. Ми видвигнули ідею, концепцію, пляни повного здійснення якої можуть оформитись найкраще в самому здійснюванні. Це теж у великій мірі залежить від місцевих обставин, які не завжди можна охопити наперед приготованими плянами. Але ми маємо теж загальне напрямні такої опіки. Базою в тій новій ділянці нашої праці повинні стати Суспільні Осередки в наших громадах, з ЗУАДКомітетом, як централею. Їх можна організувати на тих самих основах, як твориться Об'єднані Комітети, з представників всіх місцевих організацій. Такий суспільний осередок, тісно співпрацюючи з місцевими організаціями, концентрував би та виконував би все те, що належить до суспільної опіки: допомога потребуючим, опіка дітьми, допомога в підшуканні праці, заступництво, інтервенції і безліч найрізноманітніших потреб поодиноких громадян. Нашою метою є створити в кожній громаді своє рідне прибіжище для всіх тих, що мають будь-які турботи, з якими самі не можуть дати собі ради і їм в цих турботах допомагати. Часто буває, що одне добре і співчутливе слово може людині привернути енергію та охоту позмагатись з обставинами.

ЗУАДКомітет вже почав цю ідею практично здійснювати. У Филаделфії вже постав і виконує свої завдання перший Суспільний Осередок ЗУАДКомітету. В стадії організації є інші в інших місцевостях. ЗУАДКомітет почав вже теж реорганізувати таку суспільну опіку й для наших братів в інших країнах. Для повного здійснення тих нових великих завдань потрібно великої підтримки з боку всього нашого громадянства і подвійної підтримки: фінансової та активної праці. Нам треба здобути не тільки відповідні фонди, але й багато рук, які були б готові віддати свій час і свій труд для суспільної служби, що є першою передумовою здійснення нашого великого завдання, що його ми добачуємо в наладнанні повної суспільної опіки.

У РЯМКАХ СПРОМОЖНОСТИ

Відчуваємо конечну потребу поширення і поглиблення різних ділянок нашого громадського, господарського, культурного та гуманітарного життя. Тих з нас, що недавно сюди прибул, наже життя не вдоволяє. Вони хотіли б наповнити його різноманітним змістом, збільшити його активність.

Явище зовсім природне вже тому, що з новою еміґрацією прибуло до Америки багато фахових сил, повних знання, досвіду і запалу, відомих з праці на рідних землях. Якраз від них дістаємо час від часу різні проєкти кращого організування тої чи другої ділянки нашого життя. Деякі з тих проєктів чи замірів вже були предметом довших дискусій в нашій пресі, зокрема в „Свободі". Але на тих дискусіях ціла справа здебільша й кінчилась. Ще згадаємо, що ми друкували тільки такі статті чи голоси, які піднімали проблеми, які, на нашу думку, реальні, себто які наш загал міг би розв'язати власними силами і засобами, бо були і проєкти прямо нездійснимі навіть при найбільших наших зусиллях.

Уже тому яких 60 років, коли було в Америці всього кількох українських священиків, один народний учитель і один студент, вже були вияви нашого ширшого організаційного розмаху. Кооперативний рух був вправді в початках, але вже міг похвалитись цілим ланцюгом склепів по різних майнерських оселях в Пенсилвенії, де тоді було чи не найбільше скупчення нашої еміґрації. Очевидно, що були теж і позичково-запомогові каси при товариствах. Були пізніше спроби розбудовувати на тих самих основах великі департаментові склепи, будівельні спілки, пекарні, пральні й т.п. Вистачить поглянути на перші числа „Свободи" з-перед 60 років, щоб переконатись, що в наших синах з лемківських гір, було вже тоді багато хисту до різного роду бизнесів, з яких деякі розвинулись пізніше у великі підприємства. Старе покоління пам'ятає добре, скільки то труду вложено, і то кількома наворотами, теж і в те, щоб мати в Америці свій власний банк. Були й інші почини, які були б розвинулись на більші розміри, коли б по першій світовій війні була вдержалась українська незалежна держава. Та все те належить нині до минулого. Тільки не в тому сенсі, щоб з цього минулого нічого не вчитись і зачинати сьогодні з таких початків, які заповідають неминучу невдачу. Бо коли ми заломлювались у минулому в бизнесовій ділянці, то головно тому, що ми не знали американського способу ведення бизнесу. Ми теж апелювали завжди в бизнесовій справі до громадянства в такий самий спосіб, як в політичній чи наскрізь гуманітарній, промовляючи в першу чергу до наших сердець, до українського сентименту і патріотизму. Ми збирали „пожертви" також і на банк... Ми думали про бизнесові справи завжди так, наче б ми мали рахувати майже виключно на самих українців. Ми думали в Америці про „централю" в такий самий спосіб, як думали, наприклад, про Львів, як централю для Галичини, з її філіями в Стрию, Станиславові і т.п. Довголітній досвід нас навчив, що заки братись до таких господарських ділянок, треба спершу пізнати американський ґрунт і можливости такої чи другої акції, яку ми хотіли би запропонувати українській спільноті для її власної користи. Без того шкода проєктувати, якщо не хочемо, щоб проєкт кінчився на гарних словах. Потішати себе тим, „як то було в краю", замало. В межах наших можливостей можна й в Америці чимало осягнути на різних ділянках, коли ті, що ініціюють, мають теж і відповідну практику, або хоч добре теоретичне знання американських відносин.

ФРАНЦІЯ В КЛОПОТАХ

(Лист із Европи).

Стара і „вічно нова" проблема: Як погодити інтереси і стремління двох великих націй Західної Европи — Німеччини та Франції. Ці держави від століть вели між собою боротьбу за перевагу в Европі. Наслідком того ці народи ослабли. Найбільшу вигоду від франко-німецького суперництва мав „третій, що радіє" — імперіялістична Росія.

Друга світова війна обернула Німеччину в країну чотирьох окупаційних зон, а Франція стала після перемог у двох світових війнах „найбільшою нацією між малими". Ці нації бачать небезпеку московського імперіялізму і розуміють необхідність васмної згоди, щоб спільними силами дати відсіч московському натискові на Захід. До цієї згоди між Німеччиною і Францією активно-прихильно ставиться Англія і особливо Америка. Кожному ясно, що оборона Західної Европи перед комуністичним наступом, без участи Німеччини, була б дуже сумнівна, як не безнадійна.

До проєкту — створити німецьку армію в Західній Німеччині — Москва і її підлеглий уряд Східної Німеччини поставилися рішуче вороже, з причин зрозумілих. Але також сильна опозиція проти створення німецької армії виявилася збоку Франції. Менший спротив плянам ремілітаризації Німеччини був в Англії, однак деякі визначні політики подавали свої пересторогу перед відновленням німецького війська, як нпр. б. міністер проф. Долтен, грудень 1951 р.

Французький уряд і публічна опінія цієї країни живуть ще зовсім свіжими споминами про страшну німецьку воєнну силу, яка 5 літ ставила чоло великодержавам світу за другої світової війни. Тому французька закордонна політика прямує до того, щоб німецька армія не стала знаряддям нової агресивної політики. Різні пляни були вироблені в Парижі, щоб, з одного боку, використати німецьку бойову силу для оборони Европи, а з другого, — не дати цієї сили на послуги німецького імперіялізму, який дуже легко може відродитися. Останній за чергою французький плян має на увазі включення німецького війська в Европейську Армію.

В Західній Німеччині уряд і опозиція стараються використати сприятливу ситуацію, щоб здобути повну рівноправність для цієї країни в світі. Німці ставлять усе нові домагання до великодержав і, зокрема, до Франції. На різні німецькі домагання Франція давала свої уступки. Але в одному всі партії Франції непохитні: не допустити до створення зовсім незалежної німецької армії з окремим генеральним штабом.

Велике невдоволення у Франції викликало домагання німецького уряду, щоб Німеччина була включена до Атлантійського оборонного пакту безпосередньо. Французи уважають, що Німеччина буде належати до цього пакту посередньо, через свою участь в Европейській армії.

Цікаво відзначити зовсім протилежні позиції, що їх займають соціялісти німецькі та французькі в справі німецького озброєння. Французькі соціялісти стоять проти ремілітаризації Німеччини, якщо б німецьке військо було самостійне. Німецькі соціялісти проти творення нової німецької армії, якщо Німеччині не буде визнана повна рівноправність...

X. I.

М. В. Дольницький

Російські революціонери з-під знаку тризуба

Російські еміґранти, в одній із своїх кватир в Німеччині, в Лімбурґу над Ляном, мали недавно нагоду гостювати в себе американського журналіста, Роберта Шеплена, який в останньому числі „Калієрс" подав американській читацькій публіці сенсаційні відомості про діяльність росіян поза межами СССР. Інформації, що їх назбирав Р. Шеплен, мають на меті перш усього доказати, що наюзапеклішим ворогом комунізму є самі росіяни та що без їхньої активної допомоги ледве чи вдасться розвалити СССР і збудувати нову державу на її руїнах. Про боротьбу українців і інших народів російської сучасної імперії, які змагають не тільки до повалення СССР, але і створення самостійних національних держав, в статті мови нема. Автор центальної статті в журналі, приходить до висновку, що Рада для звільнення народів Росії, це єдина гідна уваги політична формація, що може виконати завдання перемогти комунізм. Про те, що російські комбінації, при допомозі деяких перевертнів, змонтувати фронт народів Росії під керівництвом росіян не вдаються, авторові статті нічого невідомо.

Хто ж є ці російські революціонери, що на них стільки надій покладає американський журналіст? Це члени Національного Трудового Союзу, колись, як твердить автор на основі інформацій від росіян, зорганізованого в Београді (1930), і який більш 20 років стоїть в передовій лаві борців за свободу проти совєтської тиранії. Ці революціонери обрали собі за прапор жовто-синьо-червону краску, а за герб — тризуб, що його автор називає вилами. Організація, як виходить із статті, начисляє 1,500 активних членів і 5 до 10 тисяч симпатиків. Організація ця має суто підпольний характер, залізну дисципліну а її члени, вступаючи до організації, мусять заприсягнутись, що підіймуться найнебезпечніших завдань, які їм будуть доручені. Партія ця, організація чи союз, організована на основі п'ятичленних ячейок.

Німецьким відділом Національного Трудового Союзу керує д-р Віктор Байдалаков, що в 1920 році втік з Росії. „Українець" д-р Евген Романов, що працював для Союз до 1944 року в Росії, редаґує партійний журнал „Посєв". Видавцем цього часопису являється кол. мешканець ЧСР, Володимир Ґорачек. Заступником голови НТС є д-р Вол. Поремскій.

Головна акція НТС концентрується на широкій пропаґанді, в першу чергу, між совєтськими військами в Німеччині і Австрії, в чому допомагають деякі німецькі організації і приватні особи. Від січня 1949 року НТС, нібито, надрукував і розповсюднив з допомогою кольпортажу, бальонів і „ракет" понад 8 мільйонів летючок та часописів в самих тільки совєтських зонах Німеччини та Австрії. Попри те ці російські революціонери користуються власною радіо-станцією на колесах, яку можна чути навіть в Одесі. Російські інформатори переконували американського кореспондента, що не менше 400,000 совєтських вояків в Німеччині та Австрії слухає регулярно пересилань цього таємного радіо.

Поза „Посєв"-ом, летючками і радіо, НТС має ще інший засіб пропаґанди: він друкує західньоевропейське видання „Совєтської Армії"з з совєтським емблемом і точною копією оригінального часопису, що його СССР видає в Німеччині для своїх вояків, але з протисовєтським змістом. Цей часопис має виконувати незвичайно важливу і успішну роботу серед окупаційних совєтських військ і неодне число цього підробленого часопису передістається на Схід, в глибину совєтської держави.

Стаття розказує, якою небезпечною була робота Союзу за гітлеризму і дає приклади ув'язнення його членів Гестапом. Ген. Власов — герой НТС і кол. його прихильники це найактивніші члени НТС. НТС допомагав кол. воякам власівської армії та насильно привезеним з СССР на роботи до Німеччини вириватися з кігтів німецького державного апарату з допомогою фальшованих документів. Частина членів НТС повернулася до СССР після закінчення війни з Німеччиною і вони там виконують важливу політичну роботу.

Фінансова база НТС спирається на американські гроші та на 10% датки від заробітку членів організації.

Політичні цілі цих російських революціонерів, згідно з даними автора статті, повалити совєтську імперію шляхом національної революції" та створити демократичну державу, в якій прийшло б до повернення приватної власности після скасування колективізації, з задержанням в руках „російського демократичного уряду" великих підприємств і природніх багатств.

Для нас цікаво, якими шляхами йде російська пропаґанда і якими засобами вона оперує. Це заперечення чи промовчування змагань неросійських народів до свободи, власовщина, тризуб (автор послідовно називає цей герб вилами), єдино-неділимство. Пропаґандивний матеріял надрукований в „Калієрсі" робить поважне враження і матиме велику переконливу силу для американського читача. Автор цих рядків мав нагоду дискутувати на тему статті в „Калієрсі" з низкою поважних громадян-американців і вони виявили незвичайне захоплення працею і осягами російських революціонерів. „Їм треба допомогти всіми засобами" коментували вони. „Розповсюднюючи літературу поза залізною завісою, ведучи пропаґанду проти комунізму, маючи відвагу розмальовувати революційний знак вил (!!!), ці російські революціонери причиняються в великій мірі до підважения сили ССС" — казали інші.

Російський імперіялізм виявляє тепер, як бачимо, живу „революційну" активність, користуючись навіть знаком українського Тризуба. Отже вживає усіх засобів, щоб рятувати те, що загарбала біла і червона Моксва.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

ВИЩЕ ІДЕЙНИЙ РІВЕНЬ

За 6 років свого існування, — пише „Р. У." з 12. I., — Станиславівський медичний інститут підготував понад 400 висококваліфікованих фахівців, тобто майже вчетверо більше, ніж було всіх лікарів і восвідстві за панської Польщі... Проте, в інституті незадовільно вивчають Маркса-Енґельса-Леніна-Сталіна, якраз те, що найбільше вимагається. Хоч „посилено пильність у боротьбі з усілякими проявами буржуазної ідеології та, насамперед, українського буржуазного націоналізму, в інституті є ще викладачі і студенти, які майже не працюють над підвищенням свого ідейно-теоретичного рівня..."

В ОДЕСЬКИХ ТЕАТРАХ

Одеські театри „збагатили свій репертуар" новими п'єсами, як „Під золотим орлом" Я. Галана, „Розлом" В. Лавреньова, „Тридцать сребреников" Г. Фаста, „На бойком месте" О. Островського і і.

„ПРЕКРАСНА ДІЙСНІСТЬ"

Голова комітету радіоінформації при раді міністрів УССР Скачко, обговорюючи музичні радіопередачі з Києва, сказав на пленумі композиторів: „Нам щодня пишуть робітники, колгоспники, представники інтеліґенції, дорослі діти, вимагаючи хорошої музики, що оспівує благородні почуття радянського патріотизму, любови і відданости партії та великому Сталінові. По радіо виступають сотні майстрів мистецтва. — А що вони співають? В їх репертуарі — твори, які виконуються протягом багатьох років. Серед цих творів дуже мало пісень про нашу прекрасну дійсність".

(„Укр. Думка")

Лев Шанковський

ПРАВДА ПРО ЖИДІВСЬКІ ПОГРОМИ

1)

Ініціятор дискусії щодо українсько-жидівських взаємин, без сумніву, вдоволений зі себе. Це видно з його останньої статті в „Свободі". На жаль, автор цих рядків не може поділити оптимізму п. І. Кедрина, навпаки, він гадає, що дискусія ця зійшла цілком на манівці.

У дискусії з жидами, що або переконані є в слушности своїх тез про український антисемітизм, або вважають, що цих тез з таких, чи інших причин, за всяку ціну, треба боронити, українська сторона повинна була вжити ясної і рішучої мови тих, що за ними рація, слушність і правда. Наша основна українська правда така, що ми, українці, далекі від будь-якого антисемітизму. Цієї правди треба рішуче боронити і її переконливо доказувати.

Ініціятор дискусії в „Свободі" ужив методів, що їх стосує американська дипломатія і програв. Його „епізмент" полягав у цьому, що він старався заспокоїти противну сторону деяким признанням в українському антисемітизмі, мовляв, без цього й не було б дискусії. Знова ж „контейнмент" п. Кедрина мав на цілі стримати жидівські обвинувачення на лінії його ж „епізменту". Інакше, в перекладі на ясну мову це звучало б так: „Ми були, дорогі жиди, частинно антисемітами, але ви забудьте про те. Подаймо собі руки і живімо, від тепер, у згоді".

Очевидно, такі методи мусіли звести дискусію на манівці, в часі, коли існують поважні жидівські круги, що бажають виступити в характері акушерів нової, тим разом, „демократичної" російської імперії. Такі методи могли дати тільки один більше, зайвий, арґумент для тих, що бажають компромітувати наші змагання за визволення. Можливо, що сам п. І. Кедрин розуміє сьогодні свою помилку, коли йому доводилось читати в російській „Народній Правді" покликання на нього, як на свідка українського антисемітизму. Нам здається, що наші вороги різного калібру нераз ще цитуватимуть п. Кедрина в своїх обвинуваченнях.

Але методи п. Кедрина, в даному випадку, цікавлять нас не тільки, як методи самі по собі. Нас цікавить його „признання" в антисемітизмі постільки, поскільки воно відповідає дійсності. У цьому місці, ми, з цілою рішучістю, заявляємо, що воно дійсності не відповідає. Бо навіть, якщо, коли-небудь, з боку яких-небудь українців були антисемітські ексцеси, то за ці ексцеси не можна загально, чи теж частинно, обвинувачувати українського народу в антисемітизмі. В рівній мірі, не можна обвинувачувати жидівського народу в антиукраїнізмі, чи навіть большевизмі, за криваві чистки Лазаря Кагановича в Україні, за народовбивство Гершеля Яґоди, чи теж за численні антиукраїнські ексцеси жидівських чекістів і чекісток, від яких кишіли большевицькі чрезвичайки в Україні. Отже, згідно з фактами, ми мусимо завжди ясно й рішуче стверджувати, що безглузді обвинувачення українського народу в антисемітизмі — це тільки свідоме, або несвідоме виконування сталінської генеральної лінії клеймування українського народу, його визвольних змагань і його чільних провідників у минулому й сучасному.

Коли говоримо про прояви антисемітизму в якомусь народі, то треба тут відрізнити антисемітизм широких народніх мас від антисемітизму політичного проводу даного народу, чи деяких його політичних течій. Арабські народні маси проявляють цілком виразний антиізраїлізм (годі тут говорити про антисемітизм, поскільки араби самі належать до семітської раси), але в старій Европі, антисемітизм, здебільша, накидався окремим народам політичними режимами. З цього погляду, ми можемо говорити про російський антисемітизм, поскільки оба режими, і царський, і большевицький, старались нищенням жидівського народу осягнути свої політичні цілі. Ми можемо говорити про німецький антисемітизм, поскільки німецький нацистський режим, під проводом найбільшого з гаманів, поставив собі завдання поголовної ліквідації жидів на теренах свого впливу. Але, з ніякої точки погляду, ми не можемо говорити про український антисемітизм.

Українські народні маси, ніколи не проявляли ксенофобії, ніколи не проявляли нехіті до інших національностей, ніколи не виступали проти чужинців, що жили на українських землях. А треба сказати, що багато різних чужинців поселилось в Україні. В Україні жили: серби, болгари, греки, молдавани, росіяни (в тому багато „старовірів"), німці, жиди, татари й вірмени по містах, й ніколи, з боку українських народніх мас, не було жодних виступів проти цих чужих національних груп, чи відмінних віроісповідувань. Навпаки, з боку українських народніх мас було тепле й прихильне відношення до них і це було причиною, що ці чужинці досить швидко асимілювались в Україні, яка ставала для них новою батьківщиною. Тут у цій країні, ми часто зустрічаємо чужинців, в тому теж і жидів, що тепло й мило згадують нашу батьківщину і її народ.

У цій країні, у нас особливо багато знайомих жидів з України. Всі вони дуже добре згадують нашу батьківщину і наш нарід. Це навіть зворушливо, коли ви зустрічаєте в Україні роджених жидівських батьків, що навчають своїх, тут роджених, дітей української мови. Але це наводить нас на думку, що відоме жидівське русофільство, має своє джерело в любові жидів до України і її народу та в добрих спогадах про життя в Україні. Адже ж т. зв. „російські" жиди жили, головно, в Україні і в Білорусі, перед т. зв. „чертою оседлости" й жидівський загал досі ідентифікує Україну з Росією, а українців з росіянами, й люблячи Україну, гадає, що любить Росію.

Часто підкреслювано непричасність українських народніх мас до жидівських погромів у царській Росії. Український народ не брав участи в цих „погромах" — російське слово, що ввійшло в словник усіх мов. „Чорна сотня" — це не витвір українського духа й гасла: „Бей жидов, спасай Россию" — не видумали українці. Навпаки, українці подавали жидам усяку допомогу під час тих погромів. Федір Дудко писав про те, як під час погромів, у його сім'ї переховувались жиди. Таких випадків було багато, це дуже гарно зображує письменник Юрій Смолич у свому романі „Дитинство". Отже, під час погромів у царській Росії, симпатії поневоленого українського народу були, без сумніву, по стороні переслідуваних жидів. Але, симпатії українського народу були по стороні жидів також у час найважчої для них проби — масового гітлерівського жидовбивства у наші часи. Чи треба нагадувати, що масовий розстріл київських жидів у Бабиному ярі, сколихнув настроями українських народніх мас, що різко відвернулась від такого рода, гітлерівських „визволителів"?

(Продовження буде).

Інж. Іван Гордіюк

„ЯК ДІСТАТИСЬ ДО ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ"

Вже давно минуло 5 років від приїзду перших скитальців в 1946 р. до Злучених Держав, отже вже багато з них дістало після 5-річного перебування тут так звані „Другі папери" (Second papers) та стали повноправними горожанами цеї країни і тому для них тепер вже відкрита дорога і до державної служби, федеральної чи стейтової. Для таких охочих „кандидатів" подаю тут перегляд стейтової технічної служби в стейті Ню Йорк (бо в інших стейтах є більш-менш ті самі відносини) та поради як до цеї служби дістатися, виходячи з власного досвіду, котрий кожний такий охочий „кандидат" може наслідувати.

Я приїхав до Ню Йорку в числі перших скитальців 31. серпня 1946 року, не знаючи тоді ані слова по англійськи. Трохи відпочивши у свого тестя, я обійшов зі своїм шваґром-капітаном Американської Армії д-ром Романом Березовичем — коло десятка технічних аґенцій в Ню Йорку, де мій шваґер за мене говорив, виповнював різні аплікації а я лише їх підписував та блимав очима, бо нічого не розумів. Ясно, що такого „турка" тоді ні одна технічна аґенція не прийняла на службу.

Однако чекати довго без праці не можна було бо жінка та 2 дітей чекали в пятницю на хоч сяку таку „пейду" бо треба було жити та їсти. Попробував свої мязи, правда слабенькі, занидiли від легкої праці в Словацькому міністерстві публичних робіт в Братиславі, але що робити; тут хоть і Америка але долярів на вулиці найти не можна! Завдяки своїй вродженій завзятости я вже після 2-х місяців дістався спочатку до робітничої, а по одному році і до столярської унії від будови нових домів, де помірно найкраще платять та денна, хоч і тяжка, праця на чистому повітрі і мене як техніка ця ділянка найбільше інтересувала. Тоді я, як „карпентер" мав 2.75 дол. на годину, отже тижнево за 35 годин брутто 96.25 дол. Тепер „карпентри" мають 3 дол. на год.

Маючи тоді не багато до 50-ки я вже думав, що як „олд мен" до технічної служби як інженер вже не дістануся і тому зачав сильно приготовлятися по вечерах ще теоретично до власного будучого „контракторства" по будові одно та двододинних домів. І як би не вибухла була Корейська війна я вже певно тепер сам як „контрактор" побудував би не один дім.

Але з вибухом війни та з покликанням молодих американських інженерів до військової служби відчинились двері до різних технічних канцелярій і нам „форинерам"-скитальцям. Маючи за собою понад 15 років інженерської практики з будови шосейних доріг (silnic) в державній службі в Чехословаччині, я рішив спробувати щастя в цій самій ділянці і тут в році 1950 коли вже трохи опанував англійську мову.

Купив я англійську пишучу машинку на котрій виготовив пару десятків того самого змісту прохань, перейшовши через строгу цензуру та корекцію п. д-ра Вол. Купчинського, де я описав мою технічну освіту та практику в Чехословаччині. Вийняв мапу ЗДА і зачав адресувати коперти шабльоново то в цей спосіб „Higway Division of the Departament of Public Works, Trenton, N. J.; на 2-ій коперті початок той самий, далі „Albany, N. Y."; на 3-й коперті, поглянувши на мапу, яка є столиця данаго стейту, дописав „Columbus, Ohio" на 4-й: „Olympia, Washington" на 5-й коперті „Austin, Texas" і т. д. Одночасно вислав аж до 8-х стейтів, з тим наміром, як що всі 8 стейтів відмовлять, тоді вишлю до других 8 стейтів і т. д. аж поки не обійду всіх 48 стейтів! На моє власне здивування з першої „пачки" 8 стейтів, сім відмовили, або записали як майбутнього „кандидата' на випадок пізнішої потреби, а Албани, Ню Йорк, зажадало від мене більших інформацій та документів. Я все мав поготові і вислав. Після певного часу призначили мені в Ню Йорку "Appointment" під час якого зробили малий "test" як технічний так й мовний і після певних „торгувань" дали мені з низу на гору 3-й ступінь ранґ) в технічній стейтовій службі з титулом "Junior Civil Engineer" з річним початковим окладом (платнею) 3.-846 долярів. Правда я тоді домагався 4-го ступня т. зв. "Assistant Civil Engineer", але пізніше мусів „уступити", бо лякався зими, під час якої тяжко було дістати довшу працю яко „карпентер", а з другого боку просто притягувала мене фахова праця в теплому чистому технічному „офісі". І так я від 16. листопада 1950 р. почав працювати як новоспечений молодший цивільний інженер, спочатку на 270 Broadway, New York City, а від 1. липня 1951 в головному „офісі" 10-го дистрикту в м. Бабилоні на "Long Island". Точно по 1-му році автоматично збільшили мені платню на 4,005 дол, річно і це автоматичне щорічне збільшення платні о 159 дол. буде продовжуватися протягом 5-х років. Дальший поступ в платні вже є залежний від т. зв. "Promotion Examination" на вищий ступінь т. зв. "Assistant Civil Engineer". Взагалі є 2 гатунки іспитів. Перший це т. зв. "Open Competitive Examination", а 2-й т. зв. "Promotion Examination". Щоб було ясно, поясню прикладно. Мене прийняли до 3-го ступня без жадного іспиту лише на підставі чеської практики і тому я тепер маю т. зв. "Provisional status" і щойно як я зроблю в свому ступні т. зв. "Open Competitive Examination" мене переведуть на т. зв. "Permanent status" — значить сталий, дефінітивний. По одному році служби на базі "Permanent status", щоб дістати платню вищого ступня треба зробити т. зв. "Promotion Examination" на кожний вищий ступінь включно до т. зв. "Senior Civil Engineer". Без зроблення "Promotion Examination" найменше на 75% не може авансувати до вищого ступня також без зроблення "Open Competitive Examination" не може дістати "Permanent status". Оба ці іспити робляться (не обовязково, хто хоче!) один раз кожного року, і в випадку неуспіху їх можна повторювати більше разів аж поки не зробиться. Зразки всіх іспитів я маю і бажаючим пізніше дам відписати. Отже бачимо, що в Америці в державній службі аванс залежить виключно від іспиту, значить від здібности даного техніка, а не від ласки та прихильности, а навіть політичної приналежности свого начальника як це бувало і думаю і тепер є в Чехословаччині, Польщі і т. д. З державного боку це є найкраще, бо дотримує обєктивність і аванзують лише здібні, а не любимці та політичні однодумці своїх шефів!

Отже я працю в "Department of Public Works" в Бабилоні, переважно на проєктуванні т. зв. "Sunrise Highway Extension" в ролі "checker-a", "estimator-a" та "designer-a". Проце легка, цікава і як в кожній державній службі після правила "take easy". Тут разом зі мною працює понад 300 америк. інженерів та рисівників, і між ними лише 2-х чужинців: я та один старий русскій емігрант.

Нікого не цікавить що ти зробив і як довго це робив так, що є часами ще нагода вчитись англійської мови, або підготовлятись до вищенаведених іспитів. Спочатку є певний клопіт з відмінною англійською системою мір та сталий перевід інчів в децимальні фути і навпаки, але знов саме обчислення упрощується доконаними 8 цифровими тригонометричими таблицями та складними калькуляційними машинами як "Friden", Marchant і т. д. з допомогою котрих з точністю до одної тисячної фута вираховується дуже легко і скоро.

Кожний стейтовий урядник мусить належати до т. зв. "Retirement system", це є пенсійних фонд (як це було в Чехах), відтак може дуже вигідно (але не мусить) асекуруватись на життя, хворість чи випадки. Щоб читач мав перегляд приведу свій власний початковий півмісячний платневий чек. Отже брутто $160.25. Відчислення: 1) Retirement 11.31 дол. 2) "Life insurance" на 4,000 — по 70 центів від тисячки отже 2.80 дол. себто річно 2.8x24=67.2 (для порівнанання в У. Н. Союзі я за 1,500 — правда вже зі Свободою плачу 69.—); 3) Accident insurance 1.45 дол. 4) Tax 10.20, отже чистих на руку $134.49. Але треба мати на увазі, що перші 3 відтягнення є добровільні і є на мою користь, так що властиве нетто є 160.25—10.20=150.05 дол. півмісячно.

Але до цеї може і скромної платні приходить добра відпустка, котра винагорожує цю платню. Кожний стейтовий службовець має річно 20 робочих днів, нормальної відпустки разом зі суботами, неділями це робить майже 1 місяць. Далі дається річно 12 робочих днів на "sick vacation". Я звичайно „хворую" в ці робочі дні що трапляються між святами, от недавно я був „хворий" 11. лютого, бо 12. лютого був "Lincoln birthday", отже не хотілося їхати на один понеділок до Бабилону і тому я дуже часто маю 4 днів "off". Хто „захворів" на 1-2 дні не треба посвідки від лікаря, лише телефонічно повідомити „шефа". Хто не „хворіє", у того цих 12 днів не пропадає а з року на рік зачисляється в центральному уряді аж до 150 днів, на випадок правдивої хвороби. Ну а крім того є законних 11 днів державних свят, отже все це до купи дає коло 2-х місяців відпустки, значить лише 10 місяців працюється і тому це в значній мірі винагороджує трохи меншу платню ніж яку платять приватні фірми, але котрі зате і вимагають добру працю.

Тепер під час війни є гострий недостаток технічних сил і є багато вільних місць. Нище подаю таблицю публично вивішену на урядовій досці оголошень в нашому бюрі в котрій читач найде усе потрібне: 1) Назви в англ. мові усіх технічних ранг з їхніми мінімальними та максимальними річними платнями теперішніми та вимагаючими; 2) кількість посад всіх загалом та зокрема сталих, тимчасових та вакантних. Тимчасовий (Provisional) працює з тою самою платнею і відпустками, що і сталий аж поки не зробить т. зв. "Open Competitive Examination", після якого стає також сталим.

Отже подаю повний список всіх службовців Департаменту Публичних Праць (лише відділи шосейних доріг та шосейних мостів) в Ню Йорському Стейті:

Ступінь	ТИТУЛ	Платневий ступінь	Теперішня Платня Мінім.	Теперішня Платня Макс.	Платневий ступінь	Платня Вимагана Мінім.	Платня Вимагана Макс.	Всіх разом	Сталих	Тимчасових	Вакантних
1	Junior Engineer. Aid or Junior Draftsman	4	2,370	3,086	7	2,784	3,541	428	171	74	183
2	Senior Engeneer. Aid or Senior Draftsman	10	3,541	3.996	12	3,541	4,300	609	330	148	131
3	Junior Civil Engineer	14	3,846	4,639	17	4,281	5,064	573	363	148	62
4	Assistant „ „	20	4,710	5,774	23	5,135	6,200	514	460	30	24
5	Senior „ „	25	5,774	7,037	27	6,223	7,578	166	154	9	3
6	Associate „ „	32	7,352	8,901	34	7,916	9,610	52	52	—	—
7	Principal „ „	39	9,328	11,021	41	9,892	11,585	1	1	—	—
8	District „ „	46	11,303	13,475	50	11,867	—	10	10	—	—
9	Deputy Chief „	50	11,867	—	50	15,000	—	3	3	—	—
							Разом	2356	1544	409	403

Отже як бачимо з цеї таблиці лише в самому Ню Йорському стейті і лише в відділі будови шосейних доріг та мостів на день 13.XII.1951 було аж 403 вільних місць, а тепер їх є ще більше. Так само бачимо, що в часі від 1. квітня до 13. грудня 1951 зрезиґнувало аж 88 техніків і ця тенденція продовжується далі. Головна причина цеї резиґнації це є менша платня ніж у приватних фірм. В слідуючій статті під назвою „Як дістатися до державної - федеральної служби" я подам порівнюючу таблицю платень усіх рангів в стейтовій службі, федеральній службі та приватних фірм, щоб читачі могли їх порівняти, але різниця не є вже так велика.

Щоб вищенаведеній резигнації техніків зі стейтової служби запобігти, компентентні урядові чинники зажадали в стейтовій леґіслятурі о ухвалення нової платневої ступниці (табелі) для стейтових технічних службовців в розмірах мною поданих в горішній таблиці і після останнього урядового повідомлення з Албани, леґіслятура вже погодилась на підвищення в висоті 6%, але заступники стейтових службовців домагаються більше.

Я би радив нашим інженерам та рисівникам, що мають вже або незабаром дістануть „другі папери" і не працюють по фаху в приватних фірмах використати сприятливу нагоду і дістатись до стейтової служби, поступаючи в цей самий спосіб як я зробив. Бо хоч в стейтовій службі трохи і менше платять, як приватні фірми, але зате праця є стала, легка, фахова і фактично працюється лише коло 10 місяців до рока.

Хто би з інженерів, що поважно хотіли би дістатися до стейтової служби і потрібували би ще більше інформацій — хай ласкаво звернуться листовно чи особисто до мене і дістануть всі інформації включно зі зразками прохань на Департамент Публичних Робіт. Писати на цю адресу: Ivan Hordiuk, Department of Public Works, Babylon, N. Y.

Я звичайно подав тут поради для інженерів та рисівників (draftsman-ів), але знаю цілком певно що є велике запотребування в стейтових службах і на інші фахи, як от: бухгальтерів (clerks), машиністів, стенографів, пожарників, поліціянтів і т. д. і т. д., і тому радив би всім інтелігентам скитальцям, що вже є горожанами, як жінкам так мущинам, замість чистити офіси чи виконувати якусь іншу брудну працю, постаратись дістатись на лекшу стейтову службу. Вистачить пару разів за 5 центів купити тижневик в англійській мові, що продається по всіх кіосках (більших) в Ню Йорку під назвою "Civil Service Leader" і його переглянути. Там найдете буквально сотні різних "job"-ів та всі інформації де і що робити та евент. як приготовитися до того чи іншого іспиту на дану посаду та де і коли його здати. В цьому тижневику так само найдете на останніх сторінках і список усіх підручників для всіх фахів та місце де їх можна купити. Отже не тратьте часу, наберіть відваги, купіть відповідні книжки, підготовтесь і спробуйте стати до іспиту. Коли не по перше, то по друге, чи по третє цілком певно здасьте і дістанете сталу, легку працю.

ЧЕРГОВА ДОПОВІДЬ В НТШ

В суботу 1. березня 1952 о год. 6. веч. відбудеться в приміщенню НТШ в Ню Йорку 50 Чорч Ст. кімн. 252 доповідь проф. Лева Шанковського про „Ґеополітичні основи української визвольної концепції". Гостям раді.

З ПРИВОДУ ФЕДЕРАЛІСТІВ-МАЛОРОСІВ

Поява на сторінках „Нового Русского Слова" т. зв. „органу українських федералістів" під фашистським наголовком „Східняк", примушує мене, як українця з Наддніпрянщини виступити публічно і дещо пригадати „братам" малоросам.

Ще так недавно називали нас „східняками" гітлерівці, тавруючи огидним „остом" і, так звуть нас федералісти.

Анонімні федералісти із своїми анонімними авторами „Східняка" з'явилися в 1952 році. Де вони були раніш? Адже понад три десятки років Україна стогне під большевицьким ярмом, згинули вже і гинуть мільйони чесних українців, а федералісти лише тепер усвідомили себе.

Де вони були тоді, коли ми, наддніпрянці (по-вашому „східняки") і українці з усіх теренів нашої Батьківщини в рр. 1918-1921 із зброєю боронили Україну від московського большевизму? Вони сиділи в той час теж по чужих гніздах, а, може, і допомагали дусити горло молодій українській державі.

Вони своєю „боротьбою" роблять наявну прислугу тиранам в Кремлі.

Федералісти втягнули на сторінки „Нового Русского Слова" Ленінсько-Сталінске трактування національного питання.

Ось, як українське національне питання трактують в совєтах:

— „З часу остаточного сформування кожного з цих народів, як окремої нації, розвиток їхньої національної культури іде двома особливостями: **братерський** взаємозв'язок цих національних культур і **провідна роль російської** культури. Обидва названих моменти є **невід'ємними** для правильного історичного процесу розвитку української культури"

(„Радянська Україна", 2. квітня 1947 р.).

А ось як на еміґрації пише „Східняк" (підкреслено істотне):

— „В нашу добу міжнародного політичного напруження українські націонал-сепаратисти сіють національну ворожнечу поміж **братніх народів СССР**, чим розпорошують **наші** сили проти спільного **нашого** ворога комунізму. Особливо ж **зоологічно-звірячу** зненависть (за Мануїльським — О. П.) і цькування (а це за Хрущовим — О. П.) вони ведуть протягом багатьох років проти **найближчого до нас по крові, вірі, культурі й історії народу — росіян**".

„Східняк" називає сепаратистів-самостійників **шовіністами, гітлерівськими наймитами і запроданцями.**

Краще, ніж це робить „Східняк" ластться „Радянська Україна", що пише про Сергія Єфремова (якого ви „брати" федералісти не встигли ще обізвати шовіністом-самостійником) таке:

— „Звичайно, що українська **культура** Єфремова так само була завжди органічно ворожа до **передової** (sic!) **російської культури.** Для українських **фашистських вовкулаків** (дуже „пікантне" слово, можете запозичити в наступному числі вашого „Східняка" — О. П.), це теж було цілком закономірним".

І далі:

— „Найменша недооцінка **провідного значіння російської культури** є глибоко антинародним проявом, який завдає величезної шкоди **нашій** культурі, **нашій** радянській справі і неминуче протоптує стежку для **буржуазного націоналізму — цього найлютішого ворога нашого народу, нашої** соціялістичної культури, всього **нашого соціялістичного життя.** Тому **наша** партія . . . так гостро засудила ті **недопустимі** викривлення".

Оце „**наше**" і розділяє камінним муром нас з „братами" федералістами. Оце „наше", „старший брат", „провідний", „во главє" і „найболєє видающаяся нація" різнить нас від імперіялістичної Росії, большевицької Москви і малоросів.

„Нашого" нам досить. Ми хочемо свого, своєї волі і свободи і боронитимемо свою свободу і честь спільно з іншими народами большевицької тюрми народів.

Малороси нас запевняють, що ніякого національного поневолення з боку Росії не було і намагаються довести, що Росія не була імперіялістичною державою.

Чому ж тоді Руліср (він, здається, не був ані самостійником ані „галичанином") писав:

— „Першу свою узурпацію в Европі російська імперія почала з України".

Ні українці, ні білорусини, армяни, грузини, казахи, туркмени і інші народи не заслужили у большевиків такої „чести" і „похвали", яку заслужив „великий русскій народ" за революцію, за „отечественную войну", за узурпацію України, Білорусі, Кавказу і інших держав.

Я хочу пригадати, що писав Ленін в своїй статті „о національной гордості велікоросов", а він писав таке:

— „**Велікорусскій** рабочій класс создал в 1905 году могучую революційную партию масс . . . Мы полны чувства национальной гордости, ибо **велікорусская** нация тоже создала революционный класс...

А недавно Сталін стверджує:

— „русскій народ заслужил в отечественной войне общее признание, как **руководящей** силы Советского Союза среди всех народов нашей страни" („Труд" №7994).

Бачите, „брати" — федералісти, не українська нація, а „велікорусскій рабочій класс".

— „Россія явілась родіной ленінізма, **велічайшего і висшего** достіженія русской і міровой культури . . . русскій рабочій класс . . . явился освободітелем угнетенных народов, **застрельщіком** пролетарской борьби всех стран і народов" (Проф. Ф. Константінов, „Труд", 25. 5. 1947).

Не Україна, чи Кавказ стали батьківщиною большевизму, а таки Росія.

Олекса Павловський
кол. мешканець Києва.

ВІДГУКИ ДНЯ

ПРОВІНЦІЯ І СТОЛИЦЯ

Приходять до мене книжки. І то українські і ще й тепер видані! Чепурненькі книжки. Обкладинка-культурна, друк гиткий, формат — вигідний. Буває гасом — коректа ненадзвигайна, але це вже наша хиба і в книжках, і в гасописах — по цім боці греблі.

А зміст?!

Приємний, цікавий!

Візьмеш книжку до рук і догитаєш до кінця, коли хтось тобі не перешкодить. Талановито написані реґі, правда не „геніяльні", але дякувати Богу, що не „геніяльні"! Бо тоді — прийшла книжка, прогитав сторінку-дві, а там — клади в шафу і пиши над нею: „Для моїх нащадків за двісті років". І то ще можна легко на яку сотню-дві помилитися.

Отже приходять книжки. З далеких, дуже далеких сторін, куди доля загнала ги завезла моїх знайомих-авторів ги видавців. Колись сиділи ми поруг себе по редакціях ги видавництвах, нині поміж нами тисягі миль, сотні рік, десятки гір. Але на знайомство і спомин нема віддалі, а видко, що й роки не розділили нас, коли посилають мені свої книжки.

Один з них на далекій півногі, в Вінніпеґу, другий на далекому півдні, в Буенос Айресі. Видають там книжки, хог знають, як тяжко українська книжка пропихається між людей. Тяжко пропихається, але ще тяжге сказати, хто тому винен.

В більшості випадків винен гитаг, але буває й так, що завинить видавець, сам, коли не вміє книжки розіпхати, а з автором на спілку, коли видасть нецікаву книжку.

Але я знаю й такий випадок, що твір цікавий, гитаг добрий, видавець нігого собі, а книжка не їде.

Оповідав мені один угитель, що їздив у 1940 р. на якийсь курс до Києва:

— Багу, — каже, — за вітриною Енеїду Котляревського, видання гарне, думаю — куплю. Заходжу в книгарню: Будь ласка, мені Енеїду Котляревського. „Не можемо, громадяніне"! „Як же це так? За вітриною є, а продати не можете? — Хіба це останній примірник у вас?!" — „Ні, — кажуть, — маємо досить, але на продаж треба дозволу партії. Дістаньте дозвіл, а ми вам тоді хог і десять примірників!" Сказали навіть, куди за дозволом іти. — Пішов я. А там уже легко... — „Ах! Ви, знагить, хогете Енеїду Котляревського, знагить, угм!.. Ви звідкіля? Зі Львова, знагить. Скільки вам примірників?" Я тоді: десять. Написали десять, але зате записали моє прізвище і напевно з боку додали: купує українські книжки. ..

Не диво, що українська книжка тоді не їде, хог і як хотіла б.

Але не по той бік греблі, бо по цей бік, то хіба записали би прізвище на те, щоб такому патріотові ще рекляму зробити.

Покищо просять видавці купувати по одному примірникові. І Денисюк з Буенос Айресу і Тиктор — партон — „Клюб Приятелів Української Книжки" з Вінніпеґу. Ось у Торонті Гошовський дітьми піклується, видавництво „Євшан - Зілля" провадить, а Курдидик в „Нашій Славі" воєнні рисунки І. Іванця видав. Навіть Едмонтон, хог який там мороз, видає книжки, як ось недавно добрі, як кажуть, спомини І. Німгука.

Тут у ЗДА (США, ОСА, ОСПА) ще найбільше рухається Филаделфія, а гас до гасу і Дітройт щось капнє.

А Ню Йорк?

Уявім собі, що нема Буенос Айресу, ні Вінніпеґу, ні Торонта, ні Филаделфії, ні Дітройту, а є тільки столиця цьогобігної України — Ню Йорк.

Виходило б для українців у вільному світі небагато. Не рахуюги календарів, хіба „Єгипетський Сонник", або „Пророцтва Есмеральди".

Але несправедливо було б не признати нігого за Ню Йорком. Він теж має дещо, — іменно — столигну амбіцію.

І то абміцію гереж велике „а'!

Галактіон Чіпка.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ БРОНСВІК, Н. ДЖ.

33-ті Роковини Соборности Української Держави.

Суспільно-громадське життя в тутешньому осередку зробило замітний крок уперед. Українські установи й організації об'єдналися в Міжорганізаційному Комітеті — з метою, спільно проводити в життя вимоги сучасної хвилі, які переростають спроможності поодиноких клітин суспільно-громадського життя.

До співпраці приєдналася у першу чергу Українська Катол. Парафія (о. Вас. Танчак) з церковним хором „Верховина" (п. М. Кметь), Українська Прав. Парафія (о. Вол. Профета), Відділ УККА (п. К. Лесюк), Відділ УНС (п. М. Василюк), Відділ УРС (п. Ол. Галелюк), ОДВУ (п. М. Сеник) та „Власники Нової України" (п. Ст. Дембицький).

Роковини Соборности Української Держави кожним разом ставлять нам перед очі потребу соборности наших почувань, думок і нашого чину, і цей момент підкреслив голова Міжорганізаційного Комітету, вкриваючи програму Свята в Ню Бронсвіку д. 27-го січня 1952. Він привітав при цьому усіх представників установ та організацій і проф. Миколу Шлемкевича, святочна доповідь якого була дорогоцінним жемчугом у скромній програмі, виконаній місцевими силами.

Шановний промовець, що його вислухали приявні майже з запертим віддихом, розгорнув перед слухачами ввесь героїзм тодішнього проводу, який став на — прю з усіми зовнішніми силами, що заприсяглися і до цього часу проти нашої державности на рідних землях. В окремих картинах оживив він перед заслуханою громадою безсмертний акт, що його проголошено перед 33-ма роками під гомін дзвонів Софії.

За цю доповідь тут. українська громада глибоко вдячна Шан. Доповдачеві.

На програму свята зложились ще 2 хорові точки (дирігент, інж. П. Грабович, фортеп. супровід п-ні д-р Я. Грабович), фортеп. соло п-ні Лесі Демедюк („Імпромту" — Шопін, Ес-Дур), „Софія" Ю. Клена (декл. п. Мир. Стебельський) та „Рідний Край" Гр. Чупринки (декл. п-ні Соня Микитки). Милим доповненням була збірна декламація дитячого гуртка, що її підготовив о. В. Танчак, до слів „Заграли дзвони Софії" проф. Ом. Цісика.

Рясними оплесками приняли приявні живу картину, що символізувала безупинну боротьбу України за самостійність і соборність від княжої доби аж до останнього часу.

Мистецьке оформлення сцени, яке підкреслювало ту найсвітлішу подію нашої нової історії, виконав інж. Б. Котис.

І ця скромна програма, а передусім, виступ проф. М. Шлемкевича, залишили незатерте враження у тут. української громади.

Чистий дохід ($20) переслано до Централі УККА. **В. Р.**

ВОНСАКЕТ, Р. Ай.

Коляда на Український Народний Фонд

Українська Православна Громада в Вонсакет переслала $180 на Український Народний Фонд з коляди, яку перевело жіноцтво згуртоване в жіночій організації Союзу Українок ім. О. Кобилянської відділ 29 СУА.

На зборах дня 13 січня Союз Українок відбув свої товариські наради. Підписана голова заявила справу щодо коляди на Укр Народний Фонд: „ми жінки, хоч вже старші віком, не можемо справи занехати, ми завжди через довгі літа переводили коляду на всякі народні потреби, допомагали". По коротких нарадах погодились, щоб коляду перевести на Йордан.

Ходили колядувати: Ксеня Чагарин, Катерина Лаба, Євдокія Мостецька, Анна Кава, Марія Литвинець, Марія Бардачевська, Розалія Вецал, Ксеня Королишин Н. Камфонік, Гринько Шевчук Олекса Колісник; машинами до помогли возити Параня Шевчук і Роман Литвинець. Коляду зложили:

По $5: Копернюк М., Ходоровський И., Житарук М., Кушнір Г. По $3: о. Голотяк С. і Затонський І.; По $2: Лаба Т., Клекот П., Голик Г., Глядик М., Кінаш М., Тепер С., Маленчук І., Камфонік І., Вецал М., Борис А., Кокольський І., Кузів М., Сусла А., Стрик Г. Стрик П., Бурак В., Маленчук Я., Кава И., Стрик І., Чагарин Т. Самборський Ю., Тепер Г., Дзьовенька М., Гурняк А., Камфонік Н., Дезенеро А., Гричух М., Микитин К.; По $1: Гуцал А., Іванович К., Демуш А., Камфонік А., А. К., Гніт М., Чагарин М., Чагарин О., Барилюк О., Градюк І., Градюк А., Мостецька Я., Сулима К., Яцишин М., Герман М., Кічак П., Кунь А., Околіта І., Козак К., Виспянська К., Ремінник А., Болюх О., Процишин Я., Бойко К., з Провіденс, Дзяман М., Колісник О., Строцький І., Боднар А., Свірська А., Корницький К., Копитко В., Барилюк В., Герман Д., Герман Г., Квасницький И., Кашуба И., Гимбаровський Д., Литвинець М., Тепер Є., Карась М., Сулима М., з Вустер, Пурич К., Глядик А., Бардачевський М., Королишин А., Королишин М., Сарахман А., Познанська В., Чагарин П., Діпардо, Макар А., Липський В., Сирота А., Зарицька Ю., Баворовський М., Сорокатий І., Пророчок А., Заходчік М., Гавришенко А., Рибак А., Михайлюк М., Мединський П., Боднар І., Литвинець О., Вецал С., Косюк Р., Орловська С., Філіпс К. С., Ясінчук Д., Королишин А., Кравець О., Оверко М., Гук П., Липська П., Заяць П., Червінський О., Пророчок В., Вецал В., Коцюба П., Чубай О., Шевчук Г., Кришталович М., Матковський М., Кучерявка В., Кокольський О., Підгородецький М., Москаленко О., Альбрехт А., Градюк И., Куравський В., Команіцький В., Кочоніцька П., Цірка М.; Дрібними 5 доларів. — Разом $180.00.

Розалія Вецал, голова

МАНЧЕСТЕР, Н. Г.

Громадянство Манчестеру все прилучається своєю допомоговою акцією до загально-народних потреб чи то в формі висилки одягу нашим братам на еміграції, чи то складанням грошевих пожертв до ЗУАДК або на Укр. Народний Фонд.

Не раз і не два вислано більшу суму до ЗУАДК а в останньому часі місцевий Союз Українок ім. Н. Кобринської переслав знову багато одягу для наших залишенців в Европі.

Не забуто теж і про наших найменших, себто сироти у Филаделфії, для яких зібрано 47 дол.

Та все таки найбільшу увагу звертається на справу Укр. Нар. Фонду, на який вислано за 1951 рік вже понад 400 дол. (в 1950 р. 375 дол.), з чого Укр. Горожанський Клюб призначив 100 дол., відділ 178 Укр. Нар. Союзу 25 дол., і відділ 45 Союзу Українок 10 дол.

Рівно ж в ділянці пропаганди українських визвольних змагань серед американців, пороблено певні заходи, доказом чого може бути окремий відділ книжок „Ukraine" в місцевій прилюдній бібліотеці. Закуплено всі видання УНСоюзу (і проф. Мірчука: „Ukraine and its people") чого може нема і в неодній бібліотеці великого міста

До читальні бібліотеки передплачується „Укр. Квартальник" і „Укр. Бюлетень". В той спосіб дано змогу американцям довідуватись про Україну з наших джерел а не з ворожих нам польських чи російських, як було досі.

Хоч манчестерська громада чисельно мала, то робить все можливе для добра нашого народу.

В. С.

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION Inc., 1951

	Adult Mortuary Fund	Disability Fund	Misc. Trust Funds (Nat'l, Orphans, Concord, Old Age Home)	Juvenile Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Balance From Previous Year	$10,127,333.46	$164,224.98	$155,076.06	$1,245,409.00	$228,177.30	$11,920,220.80
Income from January 1, 1951 to December 31, 1951.						
Payments received from members during first 12 months of benefit protection of which all or parts is used for expense*	58,238.93	5,080.84	1,270.36	20,693.04	121,573.55	206,856.72
All other payments or premiums received from members*	859,076.36	37,483.68	9,372.02	187,623.07	260,826.21	1,354,381.34
Refunds applied per Item 13 (b) and (c), page 3	942.73	132.16	33.04	1,536.31	3,028.63	5,672.87
Net amount received from members	918,258.02	42,696.68	10,675.42	209,852.42	385,428.39	1,566,910.93
Gross interest on mortgage loans during the year	24,886.35	243.54	1,062.35	1,463.48	1,362.87	29,018.59
Gross interest on bonds $308,900.83 less $5,395.00 accrued interest on bonds acquired during the year	256,429.61	4,770.65	2,791.25	35,965.08	3,549.24	303,505.83
Gross interest on liens and loans on certificates of members	14,174.21			18.44		14,192.65
Gross interest on deposits in trust companies and banks	88.05					88.05
Gross income from society's property, including $7,500.00 for society's occupancy of its own building	50,307.21				1,002.44	51,309.65
Total income from investments	345,885.43	5,014.19	3,853.60	37,447.00	5,914.55	398,114.77
Sales of lodge supplies					12.10	12.10
Sales of and Royalties from Publications			487.50		9.00	496.50
Recovery of assets			290.00			290.00
National Fund			174.00			174.00
Orphans Fund			6,102.62			6,102.62
Income from Printing Plant					161,218.54	161,218.54
Gross profit on sale or maturity of ledger assets, viz: (b) Bond	6,437.86	251.47	366.55	1,066.05		8,121.93
Gross increase, by adjustment, in book value of ledger assets, viz: (b) Bonds (including $1,914.60 for accrual of discount)	1,576.35	16.08	29.13	240.80	52.24	1,914.60
Total Income	$ 1,272,157.66	$ 47,978.42	$ 21,978.82	$ 248,606.27	$552,634.82	$ 2,143,355.99
Amounts carried forward	$11,399,491.12	$212,203.40	$177,054.88	$1,494,015.27	$780,812.12	$14,063,576.79

	Adult Mortuary Fund	Disability Fund	Misc. Trust Funds (Nat'l, Orphans, Concord, Old Age Home)	Juvenile Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Amount brought forward	$11,399,491.12	$212,203.40	$177,054.88	$1,494,015.27	$780,812.12	$14,063,576.79
Disbursement from January 1, 1951 to December 31, 1951.						
Death Claims	319,194.82			4,956.00		324,150.82
Additional Accidental Death Benefits	500.00					500.00
Matured endowments	16,500.00			1,000.00		17,500.00
Total benefits paid	336,194.82			5,956.00		342,150.82
Surrender values	51,411.81			11,344.13		62,755.94
Refunds to members: (a) Paid in cash	85,855.37			7,713.12		93,568.49
(b) Applied to reduce payments				5,672 87		5,672.87
Total Benefits and payments made to members	473,462.00			30,686.12		504,148.12
Commissions and fees on payments by members: First Year $51,714.18, Renewal $52,993.48					104,707.66	104,707.66
Compensation of managers and others not paid by commission for services in obtaining new benefit protection					31,335.60	31,335.60
Field supervision and traveling expenses					16,000.79	16,000.79
Athletics					303.72	303.72
Medical examiners' fees $150.00, Inspection of risks $4,807.00					4,957.00	4,957.00
Salaries of home office employees, No. 15					40,748.75	40,748.75
Salaries and all other compensation of officers, trustees and committees					15,000.00	15,000.00
Traveling and other expenses of officers, trustees and committees $8,204.12					8,204.12	8,204.12
For collection and remittance of payments and dues					134.85	134.85
Taxes, licenses and fees: (a) Insurance Department					820.83	820.83
(b) Other State Taxes, including $332.15 Social Security					332.15	332.15
(c) Federal, including $1,030.08 Social Security					1,030.08	1,030.08
Rent, including $7,500.00 for society's occupancy of its own buildings					7,860.00	7,860.00
General office maintenance and expenses					978.81	978.81
Advertising, printing and stationery			4,500.95		14,894.77	19,395.72
Postage, express, telegraph and telephone					3,638.27	3,638.27
Lodge Supplies					8,674.51	8,674.51
Official publication					71,000.00	71,000.00
Expense of Supreme Lodge meeting					3,876.19	3,876.19
Expense of investigation and settlement of claims, including $100.00 legal expenses					100.00	100.00
Other legal expenses					675.00	675.00
Furniture and equipment					1,908.30	1,908.30
Taxes, repairs and other expenses on real estate	37,419.19				719.66	38,138.85
Bureau and association dues and assessments					357.50	357.50
Books, newspapers and periodicals					33.00	33.00
Insurance, except on real estate					3,152.78	3,152.78
Actuarial & Statistical expense					3,867.42	3,867.42
Voluntary Payments to Indigent Members		31,140.18				31,140.18
National Fund			4,195.00			4,195.00
Orphans Fund			5,930.11			5,930.11
Concord Fund			2,342.25			2,342.25
Operating expense of Printing Plant					157,270.97	157,270.97
Bonds of Supreme Officers and Employees					461.54	461.54
Gross decrease, by adjustment, in book value of ledger assets, viz: (a) Real Estate	5,500.00					5,500.00
(b) Bonds (incl. $5,354.98 for amortization of premiums)	4,592.06	74.79	23.21	645.40	19.52	5,354.98
(d) Printing Plant & Equipment					1,786.08	1,786.08
(e) Bank Deposits Suspended				407.14	2,685.90	3,093.04
Total Disbursements	$ 520,973.25	$ 31,214.97	$ 16,991.52	$ 31,738.66	$507,535.77	$ 1,108,454.17
Balance before transfers	$10,878 517.87	$180,988.43	$160,063.36	$1,462,276.61	$273,276.35	$12,955,122.62
Transfer to and from (net)	— 9,222.33				+ 9,222.33	
Balance	$10,869,295.54	$180,988.43	$160,063.36	$1,462,276.61	$282,498.68	$12,955,122.62

SUMMARY OF TRANSFERS

Date of transfer	From the	To the	Amount
January, October, 1951	Adult Mortuary Fund	Expense Fund	$ 45.00—Section 47 of By-Laws
January, 1951	Adult Mortuary Fund	Expense Fund	$9,177.33—Section 47 of By-Laws

LEDGER ASSETS

Book value of Real Estate	$ 202,500.00	$
Mortgage Loans on Real Estate, first liens	623,053.13	
Liens, loans or other credits on certificates of members	339,272.05	
Book value of Bonds	11,465.014.88	
Deposits in trust companies and banks not on interest $307,016.09, on interest $5,936.60	312,952.69	
Printing Plant and Equipment	12,329.87	
Total Ledger Assets		12,955,122.62

NON-LEDGER ASSETS

Gross interest due, $929.37 and accrued, 3,815.59 on Mortgages	$ 4,744.96	$
Gross interest accrued on loans to Certificate Holders	7,333.18	
Gross interest accrued on Bonds not in default	88,428.81	
Gross interest accrued on Bank Deposits	59.36	
Total interest due and accrued		100,566.31
Payments actually collected by subordinate Lodges not yet turned over to Supreme Lodge not over 60 days		19,087.16
Gross Assets		$ 13,074.776.09

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED

Book value of bonds over amortized or investment value	11,842.16	
Interest due and accrued on mortgage loans in default	809.58	
Liens, loans or other credits in excess of net value of individual certificates	3,580.42	
Printing Plant and Equipment	12,329.87	
Adjustment due to Canadian Exchange	2,374.44	
		30,936.47
Total Admitted Assets		$ 13,043,839.62

LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS.

Deaths benefits due and unpaid	$	$ 10,558.80
Matured Endowments		2,207.79
Total claims		$ 12,766.59
Salaries, rents, expenses, commissions, etc., due or accrued	20,952.65	
Estimated amount due or accrued for taxes	350.74	
Advance payments or premiums	170,694.91	
Unearned interest and rent paid in advance	88.50	
Estimated refunds declared or apportioned on certificates to and including Dec. 31, 1952	105,000.00	
Security valuation reserve	12,588.17	
Unexpired subscriptions to official publication	2,713.46	
Orphans Fund (in trust for beneficiaries under age)	79,758.96	
National Fund (not for insurance purposes)	13,048.02	
Concord Fund (in trust for members of former Concord Society)	2,579.95	
Old Age Home Fund	52,534.33	460,309.69
Total unpaid claims and other current liabilities	$	$ 473,076.28
Reserve:		
Adult—Commis. Standard Ordinary 3%	8,080,963.00	
Adult—Additional Accidental Death Benefits	4,759.00	
Juvenile—Standard Industrial 3½%	936,423.00	
Reserve to cover the non-deduction of deferred fractional premiums at the death of the insured	25,000.00	
		9,047,145.00
Total amount of all liabilities (incl. reserves		9,520,221.28
Special and contingency reserves	425,000.00	
Unassigned Funds	3,098.618.34	3,523.618.34
Total to Balance with Admitted Assets		$ 13,043,839.62

EXHIBIT OF CERTIFICATES

	Number	Amount
Benefit certificates in force December 31, 1950	62,684	$42,384,229.00
Benefit certificates written during the year	7,313	4,870,852.00
Benefit certificates revived during the year	3,359	2,126,760.70
Totals	73,356	$49,381,841.70
Deduct terminated, decreased or transferred during the year	6,295	4,055,357.70
Total benefit certificates in force Dec. 31, 1951	67,061	$45,326,484.00
Benefit certificates terminated by death reported during 1951	448	331,256.70
Benefit certificates terminated by lapse reported during 1951	5,847	3,724,101.70

EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims unpaid December 31, 1950	9	$ 4,702.92
Claims reported during the year	448	331,256.70
Totals	457	$ 335,959.62
Claims paid during the year	440	324,150.82
Balance	17	$ 11,808.80
Saved by compromising or scaling down claims during 1951		1,750.00
Claims rejected during 1951	1	500.00
Claims unpaid December 31, 1951	15	$ 9,558.80

EXHIBIT OF SICK AND ACCIDENT CLAIMS

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims reported during 1951	1	$ 500.00
Totals	1	$ 500.00
Claims paid during 1951	1	$ 500.00

EXHIBIT OF OLD AGE AND OTHER CLAIMS (ENDOWMENTS MATURED):

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims unpaid December 31, 1950	9	$ 4,207.79
Claims reported during the year 1951	22	15,500.00
Totals	31	$ 19,707.79
Claims paid during the year 1951	26	17,500.00
Claims unpaid December 31, 1951	5	$ 2,207.79

VALUATION EXHIBIT AS OF DECEMBER 31, 1950.

Mortuary Funds only

	ADULT	JUVENILE	COMBINED
Total Admitted Assets	$ 10,950,822.80	$ 1,474,081.46	$ 12,424,904.26
Reserve for Life Certificates	$ 8,108,722.00	$ 938,423.00	$ 9,047,145.00
Claims and Accrued Liabilities	201,631.77	58,216.54	259,848.31
Reserve for Contingencies	425,000.00		425,000.00
Total Liabilities	$ 8,735,353.77	$ 996,639.54	$ 9,731.993.31
Margin of Safety to Certificate-holders	2,215,469.03	477,441.92	2,692,910.95
Totals	$ 10,950,822.80	$ 1,474,081.46	$ 12,424,904.26
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1951 was	125.4%	147.9%	127.7%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1951 was	73.1%	13.9%	68.6%
The rate of interest earned on benefit funds during the year 1951 was	3.06%	2.89%	3.04%

(Signed) WOLFE, CORCORAN AND LINDER, Actuaries
(By) DAVID SILVERMAN.

Dmytro Halychyn, Supreme President
Roman Slobodian, Supreme Treasurer
Gregory Herman, Supreme Secretary

БРИСТОЛЬ, ПА.

Із родинного свята на УКК

Дня 17-го лютого ц. р. молоде подружжя Теодор та Марійка Флюнти, які щойно недавно поселилися у Бристолі, врочисто святкували першу річницю їхнього весілля. Прийняття відбулося у великому і гостинному домі родичів молодої, п-ва Павла і Юстини Головчаків. На це родинне свято прибуло багато краян п-ва Головчаків з ближчої і дальшої околиці. Атракцією вечора був кольоровий фільм, що його накрутив та висвітлив п. Микола Влендей. Фільм цей це монтаж сценок із родинного життя п-ва Влендеїв Варто підмітити, що п. Влендей тут роджений, але добре балакає по-українськи і з гордістю заявляє, що його родинна місцевість Чезапік це „Мала Україна".

На закінчення цього милого вечора п. Олександер Татомир візвав присутніх зложити пожертви на Визвольний фонд і переслати їх до УКК. Пожертви зложили: По $3: Т. Флюнт, В. Головчак; По $2: М. Влендей, О. Татомир, В. і Євдокія Стебельські, Я. Татомир; по $1: І. Волянська, С. Іваницька, О. Дмитришин, Т. Сліпець, П. Головчак, М. Головчак. Разом — 20 дол.

Учасник

ДІТРОЙТ. МІШ.

Справа виховання української молоді

На сході Дітройту існує вже від довшого часу і організація батьків нашої молоді і школа українознавства і значне число клітин молодечої організації „Пласт" але на заході Дітройту досі в цьому напрямі зроблено небагато.

Одним поважнішим кроком вперед були всетаки зібрання організаторів місцевого кружка приятелів укр. Пласту „Пластприят", що відбулося 8. лютого ц. р. в Українськім Народнім Домі при вул. Мартін. Зібраних кільканадцять батьків пластової молоді та приятелів Пласту рішили заснувати „Пластприят", щоб допомогти Пластові в його корисній праці та вибрали тимчасовий провід в складі: д-р Чавс, інж. Петріна та п. Сотник.

Загальні збори кружка „Пластприяту" для вибору старшини та намічення пляну праці відбудуться в п'ятницю, 29. лютого ц. р. с год. 7:00 вечір в Українській Народнім Домі при вул. Мартін. Організатори запрошують всіх батьків молоді в шкільному віці та всіх симпатиків Пласту до участи в цих зборах. Справа пекуча, бо йде про виховання нашої молоді!

М. Р.

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 63 тисячі членів, є такою передовою народною установою американських і канадійських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імені. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

П'ятий рік праці „Самопомочі"

В неділю 17 лютого 1952 р. в залі Українського Горожанського Клюбу відбулися річні звичайні загальні збори „Самопомочі" у Филаделфії. Збори відкрив Голова п. д-р Голінатий Осип, вітаючи представника Централі Самопомочі п. д-ра Пушкара, представника Філії УКК у Филаделфії п. Шарана Івана та представника щоденника „Америка" п. Катамая Богдана.

Загальні Збори вибрали президію в особах: Предсідник дир. Володимир Блавацький, Містопредсідники Роман Слюсар і проф. Богдан Гарасимович, секретар Роман Ярош.

Представники в щирих словах дякували Управі „Самопомочі" за співпрацю, а зокрема представник філії Укр. Конгр. Комітету підкреслив тісну співпрацю Відділу „Самопомочі" з Філією Укр. Конгр. Комітту, у висліді чого через канцелярію „Самопомочі" зібрано 992 дол. на Народний Фонд.

Тепер „Самопоміч" має 800 дійсних членів, а зареєстрованих є 1168.

Управа відбула 17 ділових засідань у звітовому році. В канцелярії „Самопомочі" виготовлено 2480 ашурансів для 4644 осіб; приміщено на працю 168 осіб, а спрямованих на працю в четверо більше, але не всі повідомили чи працюють.

Крім цього виповнено сотки піврічних і річних мельдунків, аплікацій на перші горожанські папери, аплікацій на соціяльні забезпечення, зміни адреси, підшукування помешкань і т. п.

Управа нав'язала контакт з рядом американських урядових установ і інших товариств.

Після короткої дискусії над звітами поодиноких референтів, вибрано на внесок Комісії матки нову Управу у такому складі: Голова — д-р Володимир Пушкар, Містоголова — д-р Осип Голінатий, Секретар — Роман Ярош. Члени Управи пп. інж. Іван Куземський, інж. Володимир Татомир, д-р Микола Ценко, мґр. Мирон Утриско, п. Степан Бриндзей, д-р Іван Скальчук, пані Інна Черняхівська.

До Контрольної Комісії увійшли: проф. Богдан Гарасимович, Ярослав Бернадин, Мирон Ганушевський; заступник п. Тихон Тищук.

Товариський Суд: Д-р Роман Слюзар, мґр. Семен Барабаш, пані Михайлина Чайківська, інж. Михайло Караман, проф. Богдан Романейчук.

Згідно з порядком нарад вибрано 36 делегатів на Загальні Річні Збори Централі „Самопомочі" в Ню Йорку.

Управа „Самопомочі" виконала доручення попередніх Загальних Зборів і купила дім при 813 Н. Френклин вул. за ціну $9.750.

Загальні Збори висунули ряд домагань до нової управи, а саме: зорганізувати світлицю для членів, бібліотеку, світлицю для молоді.

У новому домі будуть могли знайти приміщення українські товариства.

Загальні Збори ухволили, щоби орган „Самопомочі" — „Новий Світ" став обов'язковим часописом кожного члена, тому при вплаті місячних вкладок кожний член буде доплачувати 10 центів на пренумерату згаданого часопису.

На внесок інж. Куземського принято Загальними Зборами — зорганізувати Кредитову Кооперативу Дрібної Ощадности при „Самопомочі" у Филаделфії.

До співпраці запрошено Тов. Укр. Купців і Промисловців.

Інж. Татомир, як представник Ради позашкільного виховання молоді при „Самопомочі", зреферував справу охоплення реєстром усіх українців у Филаделфії, спеціяльними на ту ціль зладженими анкетами, які частинно роздано на загальних зборах.

Загальні Збори винесли постанову дальшої співпраці з усіма укр. товариствами і установами на терені Филаделфії.

На закінчення новообраний голова д-р Пушкар подякував за довір'я і вибір та візвав усіх членів до співпраці, бо через взаємне довір'я і співпрацю зможемо виконати постанови і побажання до Нової Управи.

Учасник

ПАСЕЙК, Н. Дж.

Вистава „Жидівка вихристка"

24-го лютого ц. р. заля Української школи при Президент вул. була виповнена вщерть. Дехто з хвилюванням у душі, дехто голосно, а дехто мовчки з критикою по-різному очікують відкриття завіси. Йдуть суди-пересуди. Ану ж провалиться.

Кожний прийшов на виставу „Жидівки вихристки" не для якоїсь лише внутрішньої своєї насолоди, розваги, чи на те, щоб „убити" не заповнений вільний час. Ні! Він прийшов з найкращим людським почуттям, щоб побачити, бодай клаптик того далекого, гарного, вихованого нашим селом, почути мельодійні, близькі серцю пісні та танки.

На сцені бачимо не професійних артистів, а звичайних колишніх селянських і міських хлопців та дівчат, в яких полуменіє любов до України, до її різноманітної багатої пісні, до її мистецтва. В них буяє енергія. Вони з щирим молодим темпераментом, з завзяттям творять аматорські гуртки, хори та танцювальні групи і то без всякої для себе винагороди, а лише для народних цілей.

Драматичний гурток при Відділі СУМА в Пасейку, Н. Дж., що поставив драму в п'ятьох діях Тогобічного „Жидівка вихристка" під режисурою п. Брезденя М. та музичного супроводу Босого-Гірняка, здав свій добрий іспит, за що дістав велике признання з боку глядачів.

Село. Десь з глибини села чути пісні. Сині і голубі, червоні крайки-підпоясники, чоботи з довгими холявами, шапки каракулеві — це хлопці-парубки, ідуть вулицею, а їм назустріч в червоних чобітках, з квітами в косах, з биндами за головою спішаться поквапливо сільські дівчата . . .

Біліють хатки... квіте любов...

П. Петрикова І. в ролі Сари, зразу не справляє відповідного враження. Але це тільки в перших діях. Зате в дальших діях знаходить вона свій правдивий тон і своє місце. П. Квасьнєвська Д. в ролі Пріськи, відтворила справжню дівчину з усіма її рисами грубости і улесливої щирости, що була перлиною цього вечора. П. Капрук О. в ролі Оришки, на сцені поводиться досить непевно і напружено, зате своєю грою витворила справжній тип української дівчини-добряги.

Задовільне враження залишає за собою п. Яремкова І. в ролі Кулими. П. Яремко М. в ролі Лейби — грав свою ролю з темпераментом і, одночасно по-фарсовому легко, даючи протягом двох дій переконливий образ балакуна-батька, який тільки мріє про щастя своєї дитини. Зокрема переконливо витворює він глибоко-психологічні зворушливі переживання в дії розкаяння та трагічної смерти своєї доньки.

Решта аматорів задовільно виконали свої ролі, віддавши все, що знаходилося в їхніх силах. Від суфлера, трошки публічної вимоги: щоб якнайтихіше вів своє діло, та своєю тінею, яка відбивалась від нього десь аж з-за куліс на притемненій сцені, не страшив глядачів.

Слід відмітити танки в постанові п. Яремка М. За короткий час йому вдалося не мало танцюристів і танцюристок наблизити до гарного рисунку в виконанні темпераментного у к р а ї нського танку.

Трохи слабо запрезентував себе хор — і співом і грою та загальним виглядом як група на сцені.

Декорації і саме оформлення сцени добре.

Знаємо, що той короткий час у підготовці, і важка, як для аматорів, драма „Жидівка вихристка" не дали того, чого ми бажали б, але ми не будемо суворі до наших молодих виконавців-ентузіястів у їхніх хибах.

Та все ж таки видно було, що при наполегливій праці, при усталенні театрального гуртка і при уникненні плинности, режисерові п. Брезденові М. із цими молодими аматорами вдасться в недалекому майбутньому осягнути ще більших успіхів. Щасти Боже!

С. Щ-ун

КРАЄВЕ ТОВАРИСТВО ВИРІБНИКІВ ВИДАЄ ЖУРНАЛ

Ню Йорк. — У прилюдній продажі в газетних кіосках появився новий м і с я ч н и й журнал з назвою „U. S. A." видаваний найсильнішою організацією підприємців, а саме Краєвим Товариством Вирібників, звісним під скороченою назвою NAM. Журнал-магазин має за завдання „помогти американському народові висловити свою думку про різнородні проблеми, які він покликаний вирішувати". Магазин має вигляд кишенькового видання, величини 5½× 8½ цалів. Крім статтей на поточні теми й передруків вимків з статтей з інших магазинів, тут поміщені поезії, фотографії, нариси, світлини і т. п. матеріял. У вступній статті в виданні за березень сказано, що магазин видаваний для „серіозних людей" з усіх прошарків життя.

Нові Книжки

ПОЕЗІЇ КНИГА ДРУГА

(Літературні нотатки).

Своїм вдалим дебютом „Перший грім", поезії, Київ-Харків, 1941, Олекса Веретенченко показав нам деякі характерні риси, а саме — ліричність і мініятюрність. Не було штампу, не було ремісництва. Була це перша молодість, перші квіти поезії, перші громи! Молодого поета слухали земляки, ним були зворушені кияни і харків'яни, — його знали в Запоріжжі, у Львові і в Берліні.

Та з часу виходу „в люди" першої збірки минуло вже понад 10 років. Друга світова війна відійшла у вічність. А поет працює. Бореться. Живе.

Доля не забула про нього: далеко-далеко від Києва-Харкова, за синіми й високими горами, за глибокими водами, в американському Дітройті вийшла друком нова (друга) книга Олекси Веретенченка — **„Дим вічности"** (поезії, 1951). Кому ж ти співаєш, друже? Хто почує твоє надхненне слово?

Україна! Український Народ!

Збірка **„Дим вічности"** — не звичайна збірка поезій („Що таке цей світ? Дим вічности..." — Скоровода). „Дим вічности" Веретенченка — це палахкотіння молодої душі, це любов ніжного серця і жах бомбардування; це — тінь від степового колоска, що нагнувся над замріяною волошкою, але це й... дим, що підносячись вгору, в'ється, кучерявиться, мов хмарки на синьому видноокрузі.

Так ось який ти, світе зелен-
золот,
Давно відомий з вицвілої
казки...
Серця людей. — неначе лід
і холод;
Злоба. Ненависть. Вічно жах
поразки.

Плюндрують, крадуть, палять
без розбору,
Самого Бога розпинають сміло!
І тільки дим підноситься угору,
Немов душа того, що відгоріло.

Планети, зорі і метеорити,
І навіть сонце мерхне над
землею,
А я, один, не в силі все зігріти
Своєю ніжністю, любовію
своєю.

(Стор. 53.

Яка це, справді, поезія! Яка сердечність і простота! Нема недоумкуватих образів, нема ремісництва. І недарма Ол. Веретенченко часто-густо відмовчується: він, мабуть, іноді не знаходить людяности серед людей, не має кому і що говорити. Бо хто ж його зрозуміє?

Тільки звичайний вуличний собака, зустрівшись з поетом, проводжає його додому:

Він біжить і ластиться до мене —
Я в зажурі голову схилив:
Десь далеко люба наречена
І не має друзів і братів.
Навкруги насумрилася мряка,
Дощ налине, холодом війне...
Невідомий вуличний собака
Аж додому проводжа мене.
Наче був зо мною на розмові,
Наче знає все моє життя...
Що ж я дам голодному сіркові
За таке надлюдське спочуття?
(Стор. 14).

Поет має власний голос. Він нишком-тишком не займається стилізацією. Як поет-лірик Олекса Веретенченко, близько стоїть до Олександра Олеся та Володимира Сосюри:

Непроглядна хмара небо закрила,
Вдарили морози — сніг, мов
з рукава,
Падає додолу, крутиться вгорі,
Замітає села... Тихо на Дніпрі...
(Стор. 17).

Або, напр., в поезії „Судний день" (стор 59) Веретенченко своїм поетично-зловісним віщуванням стає, мов рівний з рівними, поруч із згаданими вище поетами, лірика яких нагадує нам срібні ріки-потоки степової України:

Лиш трупи й кров на бруках
площ,
Де тріскає кора старечa.
Лиш вітер віє... Мертвий дощ...
Скрізь порожнеча...
Та Він об'явиться в імлі,
І свій вінок терновий скине,
Як все затихне на землі,
Як все загине.

І далі, закінчуючи „Дим вічности" страшними акордами, автор ще залишає для людства деяку надію:

Вже недалеко, не багато
До заповітного кінця.
За все, за все помститься
атом!
Тоді нехай же мрія ця
Запліднить космосу розруху,
Щоб утворилася твердінь:
І знов з матерії і духу
Повстане світ новий. Амінь.

Книгу „Дим вічности" надруковано лише для посвячених, тому й наклад її обмежений. Це видання має 100 нумерованих примірників. Обкладинка видатного майстра Е. Козака — бездоганна. Олекса Веретенченко вже підготував до друку третю і четверту книги: **„Чорна долина"** — історична поема та **„Заморські вина"** — нові твори.

Іван Манило.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

УКРАЇНКА ЗДОБУЛА ПЕРШИЙ ДОКТОРАТ

Український тижневик у Бразилії „Праця" (Прудентополіс, Парана) доносить, що наша землячка, панна Віра Селянська, склала в Католицькому Університеті в Ріо-де-Жанейро докторський іспит з германістики. Це був перший докторський титул, здобутий в цьому університеті від його заснування в 1941 році. Панна Селянська боронила докторську тезу „Німецькі Марійські легенди в середньовіччі". Оборона докторської тези була прилюдна і велася по-німецьки. Після двогодинної оборони, кандидатка була промована на доктора філософії з відзначенням („сумма кум лявде"). Після промоції панну д-р Селянську запросив той університет давати виклади про німецьке середньовіччя.

Тут треба згадати, що нова докторка — це бувша ді-пістка — донька знаного на Західній Україні лікаря, д-ра Селянського, що загинув у Дрездені в Німеччині під час бомбардування в часі останньої війни.

УКРАЇНЕЦЬ В БРАЗИЛІЇ ЗАКІНЧИВ КОНСЕРВАТОРІЮ

Український тижневик „Хлібороб" в Куритибі (Бразилія, Парана) подає вістку про те, що Карл Андрій Вацик, син українського еміґранта, колишнього Січового Стрільця, Михайла Вацика, закінчив Музичну Консерваторію з відзначенням та здобув перше місце в конкурсі цієї школи. Він тепер працює як дипломований учитель музики (піяно). Здібний учень дістав похвальні листи від Муніципальної Камари і від українського товариства „Соборність" у Сан Павльо, де він закінчив школу.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН

СЕКРЕТНЕ ЗАСІДАННЯ

Вашій уяві залишаю право погуляти собі вволю та відгадати, хто були ці два юнаки за їх партійною приналежністю: — рівці, -ківці, -дівці, чи -півці. Я наділю їх лише тими іменами, які вони одержали при св. Хрищенні: Петро та Іван.

Ото ж Петро та Іван зустрілись, як звичайно, в 7-ій годині вечора на т. зв. „політичному перелазі" — в книгарні п. Сурмача. Петро взяв Івана під руку, відпровадив в цей куток, де продаються „крайові гриби" і шепнув йому:

— Слухай, „вони" збираються на секретне засідання! В справі консолідації!..

— Тссс!.. Ти звідки знаєш? — спитав схвильований Іван.

— Я підслухав, як „вони" змовлялися! Вчора під церквою... — Ти знаєш — я завжди маю їх на оці. Так вчора, зараз після „Дванадцятки", з'явився, раптом, їхній кур'єр Птахів, і почав робити вітер. Ну, я зразу зміркував, що тут щось затівається! Потім появився на горизонті другий їх мотор, та вже грубшого калібру — Максим, з пакетом літератури під пахою. Пошептали щось, і розійшлися. За хвилину бачу — Птахів веде Окропа, а Максим — Журавля. Поставили їх коло церковної хвіртки, а самі ще раз дали нурка між публіку. Не минуло пару хвилин, а вже суне Лемеш, Вакуленко, Сивуляк . . . А я так щасливо замаскувався в сусідній брамі, за дверима, що все чув, що „вони" балакали!

— Ну, ну! І що?

— Насамперед почали припирати до стіни Журавля. „Миколо, ти прийдеш? — питає Покроп. — „Ні, я не можу, каже Микола, я роблю овертайм"...

— Так сказав?!

— Присяй Богу!.. То ж це факт: між „ними" і Журавлем є розходження!

— Ну, ясно!.. І що далі?

— Потім стали умовлятися — де, коли і як. Я все підслухав: в малій залі Літературного Клюбу, в суботу, шоста година вечора.

Після того оба юнаки зосереджено призадумались. Думали, думали, аж, врешті, Петрові прояснилося обличчя:

— Слухай! Я маю ідею!

— Ну, ну?

— Слухай! Там, побіч тієї малої залі є така „захристія", де проф. Литвиненко магазинує різьби й образи, призначені на міжнародню виставу, та порожні батлі з вина. Як би так, неспостережно, закрастися туди, перед шостою годиною, сховатися в тій каютці, і... —

— Знаменито! Геніяльна думка!.. Хто з нас піде туди?..

— Я піду! — блиснув очима Петро і з гордістю випняв юнацькі груди.

Коло шостої години вечора в малій клюбовій залі блиснуло поганеньке, зрештою, світло. Перший, як звичайно, влетів торпедою Птахів, обкрутився три рази довкола стола і помчав кудись. — Потім солідним, статечним кроком вмашерував Максим. Далі з'явилися два пани інженери — Лемеш і Окріп а за ними жвавими крочками ввійшов містер Вакуленко, з течкою напханою американськими газетами. Вічно замислений і немов би задивлений в незмірні простори п. Сивуляк прийшов напослідку. Птахів ще декілька разів вбігав, то вибігав з кімнати, поки, нарешті сів та втихомирився.

Учасники секретного засідання засіли довкола столу, а дим із цигарок закурився аж під стелю. Добру хвилю царила хвилююча мовчанка. Врешті містер Вакуленко підвівся з крісла, відкашельнув та промовив:

— Велл, відкриваю засідання нашого балевого комітету...

— А най вас шляк трафить! — закляв хтось з „закристії" і в тій хвилині за параваном щось гримнуло, затріщало, і важко, як мішок картоплі, гепнуло на землю.

Панове Птахів і Максим скочили за параван, і, на долівці знайшли безпритомного Петра, якому впало з шафи на голову погруддя „Невідомої Жінки"...

Голова була ціла. Гіпсове погруддя розлетілося на куски.

Ікер.

У. Н. Фонд дякує Платникам і Жертводавцям

(ЛИСТА ч. 39. по 12. лютого 1952.)

МАССАЧЮЗЕТС:

Бостон: На коляду зложили: Монтяк І. — 5 дол.; **По 2 дол.:** Хомкевич В., Данилюк К., Фрайчук І., о. Н. Н., Каменник І., Кругляк І., Кисіль П., Школяр М.; **По $1.50** Настин М.; **По $1:** Баклан М., Баран В., Баранник А., Бездомний І., Боровик Д., Ботулинська П., Цапар Н., Хархут Ф., Чмерин Г., Чорний Ю., Чигрин І., Дашавець І., Демуш П., Дутчак І., Дяк В., Френківський М., Ґалонжка Д., Гапій М., Городецька В., Гоц В., Грищенко М., Гуменюк В., Яковлів С., Калита А., Кмаґа С., Колодій П., Колоскова І., Корецька О., Костецький Т., Костів І., Ковердович М., Кудрик М., Кукурудза М., Кукурудза О., Кисіль М. Лановий П., Лещук В., Лозинський М., Лось З., Лисочук Н., Максимюк Н., Матейко Ю., Медвідь С., Мойсюк М., Музика В., Михель А., Микич А., Назар І., Назар І. (молодший), Николенко Д., Николишин П., Панчишин М., Панчишин О., Папелюк А., Плехтяк Ю., Погорецький В., Помилуйко К., Пивовар П., Сідлярчук С., Смолинський В., Сокальський А., Старушок Г., Стецько Р., Стратейчук М., Сидлярчук С., Щудловський Д., Шульга В., Танязь В., Томаш А., Томаш К., Тароуз І., Тимець М., Тимець Микола, Войцехівська П., Войценко М., Волощук І., Волощук М., Вонс П., Возний М., Захаркевич С., Зінків М. дрібніми $8.

МІННЕСОТА:

Чісголм: Н. Сорока на коляду $1.

МІЗУРІ:

Кірквуд: В. Непота — коляда $2.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Елизабет: (Вже проголошено в „Свободі" з 19 лютого 1952. Зібрано $625).

Нюарк: На коляду зложили: По $2: Т. Гелемей, І. Пастух, д-р О. Утриско; **По $1:** А. Більський, К. Боднарук, В. Божко, В. Бучовський, Т. Цар, І. Хмілевський, М. Чолій, М. Данчук, К. Яримович, А. Кашубинський, Т. Костюк, Ю. Муссаковський, П. Ольховий, В. Олійник, Д. Папенко, І. Страденюк, М. Шавала, С. Шуст, Я. Танцюра, Д. Тихий, М. Загайкевич, З. Заклинський, Р. Зарицький.

Вудрин: На коляду: По $2: І. Дженис, Ю. Карач, Д. Лепкий, П. Смоляк, В. Зенюк; **По $1:** І. Бончук, М. Бончук, Т. Чабан, Ф. Черкас, Ю. Чучура, О. Кузан, П. Панчишин, Е. Пікулицький, В. Скоропад.

НЮ ЙОРК:

Бінгемтон: На коляду зложили: По $10: Михайло Ґолячок, Настя Присташ; **По $5:** В. Бедрило, В. Хруник, о. Н. Феціца, П. Кечор, д-р Я. Кокорудз, П. Панкевич, І. Петрас, І. Попович, М. Поточняк, О. Смик, Т. Вацик, І. Сташко; **$6:** Михайло Шпилькин; **$4:** д-р В. Кокорудз; **По $3:** В. Феданків, І. Іваненко, С. Кіт, І. Корчинський, О. Коропей, Є. Курило, М. Сенишин, Л. Смик; **По $2:** І. Хомишак, Й. Чубіняк, М. Чубіняк, Ю. Дячук, д-р М. Дмитренко, С. Дрозд, Ст. Ґоґа, П. Галізів, М. Ганис, В. Гірний, В. Іванонько, С. Євчук, М. Юрків, С. Коцан, І. Кривокульський, Ю. Кузик, І. Левкович, Л. Петращук, М. Поточняк, Н. Поточняк, Г. Пригода, П. Пиріг, І. Писанчин, А. Рудик, Я. Сабат, І. Сенів, В. Спинко, І. Шмирко, М. Тарас, І. Тереля, В. Василів, А. Запотоцька, Є. Здеб, М. Зрада, Й. Зуб, З. Жиляк, С. Жизномірська; **По $1.50:** д-р Л. Билов, П. Плис; **По $1:** Д. Бабій, М. Беньковська, Т. Біганич, І. Білас, О. Блюй, П. Добрянський з дружиною, Г. Дика, М. Джус, М. Фіцко, Д. Яремчук, М. Ярмак, О. Клячаний, С. Кочан, М. Корецький, І. Коритко, М. Крайник, А. Мелен, В. Міщак, Г. Могила, О. К., В. Оліяк, П. Опацький, Н. Опришко, І. Пошко, П. Поточняк, С. Поточняк, В. Притула, П. Сальків, М. Тусиницький, М. Волянський; Г. Гаррис і М. Гаррис по 50 центів.

Геркимер: На коляду: По $2: А. Баґан, С. Гатала; **По $1:** О. Бадиньський, І. Бобик, о. І. Данилевич, Г. Гривняк, Коваленко, А. Козаревич, М. Кречковський, Р. Кузеляк, Р. Кузняк, О. Кириняк, С. Максимів, Й. Наконечний, Д. Нестеренко, А. Німа, Ю. Німа, І. Полянський, А. Політило, Я. Сенишин, В. Сілецький, І. Старожинський, П. Шкварко, Л. Тарабан, Укр. Нар. Дім, І. Валасек, П. Зиман; І. Городецький і Д. Кармалюк по 50 центів.

Озон Парк: Александер Коцопій переслав збірку, переведену при нагоді похорону пок. Михайла Малафія, в якій склали свої датки на Народний Фонд такі особи: **По $5:** С. Малафій, А. Райтар, І. Сенко; **По $2** В. Балук, М. Бенцаль, О. Коцопій, І. Костів, К. Костишин, В. Костишин, А. Малафій, Анна Малафій, Т. Пошталян; **По $1:** І. Баймак, В. Бутковський, С. Федак, І. Ґенеґа, М. Ґенеґа, В. Явдошин, М. Костишин, С. Малафій, М. Паращук, К. Патунчак, С. Шіпка, В. Шіпка, О. Шов, Й. Шуляр, Г. Тарас, В. Татунчак, А. Возна, М. Вишинська.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Еликвіпа: На коляду зложили: По $6: Антін Кармазин; **По $5:** І. Манастирський, В. Манастирський, Ю. Манастирський, Н. Манастирський К. Пудік, М. Радванський, Ятсон, Липецький; **По $2:** М. Вац, О. Лоример, Ю. Манастирський, А. Петрійко, А. Рефт, Т. Вітушинський; **По $1.50:** І. Будник, А. Білас, А. Добуш, Й. Козловський, І. Матіншів, І. Медяновський, Т. Русинко, Сенів, В. Слозинський, Е. Сирко, Пришбуляк; В. Рефт — 50 центів.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. Box 721, Church St. Annex
New York 7, N. Y.

• КУРСИ — ЛЕКЦІЇ •

ТЕХНІЧНІ КРЕСЛЯРІ з мого попереднього курсу, які інтересуються одержанням праці можуть зголоситися до мене:

Інж. КОСТЬ ЦЕРКЕВИЧ
350 GROVE STREET
JERSEY CITY, N. J.

• РОЗШУКИ •

РОМАН БЕЙ пошукує **ПАВЛА БЕЯ** сина Івана ур. 1919 року в Наконечнім к. Яворова, Західна Україна, який перебував на роботах в Німеччині. Відомість проситься заподати на слідуючу адресу:

JOSEPH HORODYSKY,
21 Koscinszko Way
Pittsburgh 3, Pa.

КОЗАР СТЕПАН пошукує **КОЛІСНИЧЕНКО ДОЛКА НАТАЛКА ОЛЕКСАНДРА.** Останньо була в Ашафенбургу.

КОЗАР СТЕПАН
3616 CLARK AVENUE
MONTREAL, QUBE., CANADA

Пошукую свого вуйка **КЕКЛЯКА** з с. Верховня, пов. Новий Санч. Виїхав до ЗДА перед першою війною. Хто знає про місце його перебування або він сам прошу написати на адресу: **MARIA OSTROWSKA, 739 Giford St., Oshawa Ont., Canada.**

Пошукую цьотечного брата **ЯСЬКО БІЛИК,** син Людвіни і Міхала Білик з Товстого, повіт Скалат. Був давніше в Балтімор, Мд. Хто знає що про нього або його самого, прошу написати на таку адресу:

Mr. J. NECKAR
272 Mountain Avenue, Winnipeg, Man. Canada.

Пошукую свого чоловіка **АНТОНА МЕНЦИНСКОГО і ВАСИЛЯ БІЛЯКА** зі Зарайська, пов. Самбір. Хто знає про них або вони самі прошу мене повідомити.

МАРІЯ МЕНЦИНСКА
406 Pillow Street, Butler, Pa.

ХОМЯК СТЕФАН, син Александра, пошукує рідних і знайомих з села Яшкова, пов. Горлиці, Галичина. Голоситись на адресу:

STEFAN CHOMIAK
2425 W. Thomas St., Chicago 22, Ill.

• Книжки-Журнали-Картки •

„МІТЛА" Веселий Календар 1952 р. Сатира і гумор, 68 ілюстрацій. Висилає всюди по одержанню 1 дол.

W. MAGUN,
P. O. Box 361,
Cooper Sta., New York 3, N. Y.

● Понад п'ять мільйонів нових авт зареєстровано в Злучених Державах минулого року. Коли до того додати понад мільйон нових вантажних авт, то разом в 1951 р. зареєстровано, при видаванні нових дозволів, у цілій країні 6,064,753 нових моторових возів. У 1950 р. зареєствовано самих особових авт 6,326,438.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ЗВІТ

З пожертв зложених у Злученому Українському Американському Допомоговому Комітеті у Филаделфії за місяць жовтень 1951 р.

ВАШІНГТОН:
Форт Лавтон: Феодозій Кравець зложив $10.

Д. К.
Вашінґтон: Федір Сурмай $5.

ІЛЛІНОЙ:
Шикаґо: У.Н.С., відд. ч. 221 $27.50; Об'єднання Відд. УНС $25; ООЧСУ, відд. ч. 8. $20; „Сестрицтво княгині Ольги" і Братство б. вояків Укр. Див. — всі по $10; По 5 долярів зложили: Білий Т., Бухацький І., Даценко А., Сточанський А., Оберемко Й., Держко О., Доскочинський В., Максименко В., Калюжний О., Мізь Ю., Смівець П., Матковський Й., Пиндзяк І., Шевченко Б., УНС, відд. ч. 221, Шпикуля Т., Головата М., Пелок В.; Адв. Роман Смук 2 дол.; По $1: Заремба М., Гуля П., Марцинковський А., Кривовяз Т., Залуцький Р., Кутко І., інж. Семянчук І., Карпа І., Біда М., Баран М., Станґрет С., Стецюк А., Шепіт Ю., Німилович Д., Гафійчук А., Васильковський Ф., Лучків В., Шило Г.; Тимець С. 50 центів.

ІНДІЯНА:
Гемонд: Маркамич П. — 1 дол.

КАЛІФОРНІЯ:
Пієдмонт: Ґумберт Ю. 5 дол.

КАНАДА:
Монтреал: Цимбала М. 1 дол.

КОННЕКТИКАТ:
Бриджпорт: Болонний М. 5 дол.
Вилиментик: Колішик П. 5 дол.
Гартфорд: Мерещак В. 5 дол.
Риджфілд: Комарницький І. 3 дол.
Стретфорд: Укр: КЛЮБ, Укр. Тов. „СІЧ", Укр. Г.—К. ЦЕРКВА зложили (пожертви з пикника) — 100 долярів; Касян Т. 5 дол.

КОЛОРАДО:
Денвер: Гобил П. 5 дол.
Голден: Павленко Е. 5 дол.

МАССАЧУСЕТС:
Кембридж: Щудлюк І. 1 дол.
Кемп Едвардс: Ликтей Я. 5 дол.

МЕРИЛЕНД:
Балтимор: „Сестрицтво Ольги Басараб" зложило 10 дол.
Лосбі: Мельник Й. 10 дол.
Лотіан: Олексюк Д. 10 дол.
Дентевил: Серкез І. — 2 дол.

МІННЕСОТА:
С. Пол: Стефанишин М. — 1 дол.

МІШИҐЕН:
Дітройт: Укр. Золотий Хрест $25; Укр. Нар. Поміч, відд. ч. 162, Укр. Золотий Хрест, відд. ч. 34, д-р Цап Михайло і Кисломед Андрій по $10; Леппа М. — 3 дол.
Ґренд Репідс: УНС, відд. ч. 260 10 долярів.

НЮ ГЕЙВЕН:
Манчестер: Олексюк Йосип $20.

НЮ ДЖЕРЗІ:
Байон: Павличенко П. — 2 дол.
Нюарк: Крупницький П. — 1 дол.

НЮ ЙОРК:
Енолешен: Мисько Михайло $20.
Вотервліет: Коновальчук С. $1.
Йонкерс: Подоляк Василь і Анна зложили 10 долярів.

Маунт Вернон: Деменко Д. — $5.
Ню Йорк: „СУМА", „ООЧСУ", Укр. Амер. Ветерани, Укр. Нюйоркський Центр. Комітет, Винник І. всі по $10; Василь Ко і Борис Т. по 5 дол.; Іларіон В. 1 дол.
Ром: Грабовський О. — 2 дол.
Рочестер: Укр. Допомоговий Комітет 100 дол.; Укр. Амер. Клюб, УНС, відд. ч. 817 по 10 дол.; ОДВУ, відд. ч. 20 — 6 дол.; Губар Г. — 5 дол.; Максимів Д. $2; о. Курман $1.
Сейвил, Л. Айленд: Миколаєвич Р. — 1 дол.

ОГАЙО:
Екрон: Станко К — 1 дол.
Ілирія: Сухарчук І. — 5 дол.
Зайсвил: Морозовський Т. 1 дол.
Йонґстави: Об'єднані Укр. Організації 50 дол.; Андрейко В. — 1 дол.
Кентон: Ільницький Г. $5; Качмарський В. — 1 дол.
Клівленд: Семенчук І. — 11 дол.; Об'єднані Укр. Організаці 10 дол.
Струтерз: Кизло Федір 10 дол.
Толедо: Д-р Б. А. Филипчак $10.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Бервик: Цибрук Іван 5 дол.
Бетлегем: Теребецький С. 1 дол.
Вейн: Ковалевський П. 5 дол.
Монака: Подобінська О. 1 дол.
МкКіз Ракс: Синовят В. 1 дол.
Олифант: УНС, відд. ч. 86 10 дол.
Питсбурґ: Богатчук М. 2 дол.
Скрентон: Укр. Допомогове Т-во зложило 350.00 дол.; Клюб Укр. Амер. Горожан — 10 дол.
Стилтон: Умин І. — 5 дол.
Филаделфія: Савчинський Прокіп 15 дол.; Союз Українок Америки, Об'єдн. Укр. Амер. Горожан, Окружна Рада СУА, УНС, відд. ч. 163, Т-во „Єдність", Українська Ліґа м. Филаделфії, ОУПД, Союз Українок, відд. 48 — всі по 10 дол.; Черник І., Сенков С., Мищенко Ю., Вигінний П. і Наумчук М. всі по 5 дол.; Бобак П., О. П. А. Теодорович і Зубик М. по 2 дол.
Форд Сіті: УНС, відд. ч. 63, Т-во „Січ" 10 дол.
Честер: Басистий В. — 1 дол.

РОВД АЙЛЕНД:
Вест Варвик: Мирка М. — 5 дол.

ТЕКСАС:
Гавстон: Балабан Марія 10 дол.; Фесенко М. 6 дол.; Волянський П., Лисний М., Балабан М. — по 5 дол.; Фесенко М — 1 дол.
Ведерфорд: Катрич Р. 5 дол.
Стефенвіл: НН — 1 дол.

ФЛОРИДА:
Маямі Біч: Вендловський С. $1.

Злучений Укр. Американський Допомоговий Комітет у Филаделфії
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

ГРИГОРІЙ КРАВЧИШИН, член 364 відділу УНСоюзу, Бр. св. Василія Великого в Клівленд, О., помер 18. лютого 1952 р. по довгій і тяжкій недузі в 56. році життя. Покійний родився в 1896 р., в селі Борове, пов. Жовква, Україна. Був добрим і активним членом та громадянином. Полишив у великім смутку дружину Марію і дочку Анну одружену за д-р Михаленка та два внуки. Похорон відбувся 21. лютого з погр. заведення до укр. кат. церкви св. Ап. Петра і Павла. В похороні взяли участь двох священників, родина та багато знайомих і членів. Поховано його на укр. цвинтарі, де заст. голови І. Кухта попрощав Покійного. — В. Й. П.

Е. Білецький, секр.

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті.

ТАРЗАН, ч. 2700. Не треба зброї.

"THIS MAY BE THE CHAMBER OF THE KING, OR A ROOMFUL OF GUARDS." D'ARNOT GROWLED "DO WE GO IN?"

"THE GUARD SUGGESTS A PRISON," CHIRAM OFFERED. "OPEN THE DOOR, PAUL," TARZAN SAID, "AND BE PREPARED FOR TROUBLE!"

AS THE MEN LEAPED THROUGH THE OPEN DOOR PREPARED TO FIGHT, HELEN AND LETHA STARED IN STARTLED SURPRISE.

"HA!" D'ARNOT EXCLAIMED, "TIRA DID TELL THE TRUTH!"

— „Це може бути дівоча кімната, королівська палата, або кімната повна сторожів" — кричав Д'Арнот. „Чи ввійдемо?"

— „Сторожа наводить на думку, що це тюрма" — пропонував Хірам. „Відчини двері, Павле!" — сказав Тарзан. „І будь приготований на клопіт".

Як чоловіки вскочили через відчинені двері — приготовані на боротьбу — Гелена і Лета здивовані витріщили очі.